

Дукха ха ялалехьа Москве Ленински лоамашка Владимир Ильич Ленина памятник догIаргда. Столице хьайийлай памятника проектай выставка. СУРТА ТIА: памятника проекташ хьаоттаяьча зале.
Н. Грановске сурт. ТАСС фотохроника.

☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆

Съездий Кремлевски Двореце хинна торжественни заседани

«Правда» 50 шу дизар дездеш вай мехка столице — Москве доккха цIей хилар. Съездий Кремлевски Двореце гулбелар журналисташ — газетийи, издательствайи, ТАСС-еи, АПН-и, радиои, телевиденеи болхлой, болхлойи юрташкареи корреспонденташ. Советски кепа йоазон цIей дезде баьхкар столица къахьегамхой викалаш, Подмосковьера колхозхой, къаьна коммунисташ, Iилмаи культураи болхлой, Советски Эскара тIемахой, партийнии, советскии, профсоюзнии, комсомольскии организацей болхлой, кхыча мехкашкарча коммунистически болхлойи партей газеташкара керттера журналисташ. ЧIоагIа тIоараш тохаш тIаэц президиуме Iохайша партеи правительстваи кулгалхой, партеи марксистско-ленински кепа йоазони ветеранаш. Безаме тIаийцар гулбеннараша юбиляраш-правдисташ.

Торжественни заседани хьайийлар КПСС Центральни Комитета Хьалхарча секретара, СССР Министрий Совета Председатела Н. С. Хрущева.

«Правда» яхача газетага, советски кепа йоазон берригача болхлошка КПСС ЦК яздаь моаршал дIадеша дош лу КПСС ЦК секретара Л. Ф. Ильичевна.

Цул тIехьагIа СССР Лакхехьарча Совета Президиума секретара М. П. Георгадзе дIакхайкаду «Правда» яхача газета Ленина орден яларах дола СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ.

СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева правдистий группана енна Ленина орден дIаелар.

Ленински «Правда» 50 шу дизарах доклад йир «Правда» керттерча редактора П. А. Сатюкова.

Моаршал луш заседане къамаьлаш дир «Жэньминь жибао» яхача газета керттерча редактора заместителa Чэнь Цзюна, Инде Коммунистически парте Къамий Совета Центральни исполнительни комитета члена, «Нью эйдж» яхача газета редактора Цуран Чандра Джоше, Французски компарте ЦК политбюро члена, «Юманите» яхача газета политически директора Этьен Фажона, Польски ВIашагIкхийттача болхлой парте ЦК члена, «Трибуна Люду» яхача газета керттерча редактора Леон Касмана, «Нотиспас де ой» яхача кубински газета керттерча редактора заместителa Рауль Вальдес Вива, американски болхлой кепа йоазон ветерана, «Уоркер» яхача газета викала Оклей Джонсона, прогрессивни алжирски журналиста Анри Аллега, Австрале Компарте ЦК члена, «Трибюн» яхача газета викала Алек Робертсона.

Бокхача безамца, барт-цхьоагIо йолаш тIайийцар заседане дакъа лоацаш хиннараша Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитетага моаршал луш дахьийта письмо.

Н. С. Хрущева дег чура баркал оал дIайха моаршал дайтаршта, хIаьта журналисташта, болхлойи юрташкарчеи корреспонденташта, типографе болхлошта, советски кепа йоазон берригача болхлошта цIаькха а ловца боаккх, уж чIоагIа могаш а хилба, хIаьта сийлен гIулакх кхоачашдеш доккхий творчески толамаш даха ка а йяла, аьнна.

Торжественни заседани дIакъовл.

Цига дакъа лоацаш болчар «Интернационал» яха партийни гимн оал.

ЦАР ЦIЕРАШИ ГIУЛАКХИ ДУНЕ МЕЛ ЛАТТ ДАХАРГДА

МОСКВЕ КАРЛ МАРКСЕИ ФРИДРИХ ЭНГЕЛЬСЕИ МУЗЕЙ ХЬАЕЛЛАР

Дизза маIан даь ца валлал боккха лоархIам болаш хIама хилар 7-ча мае. Цу дийнахьа Москве духхьашха хьаеллаелар адамий сийлахь-боккхийча геней — Карл Марксен Фридрих Энгельсеи музея наIараш. Цу шинне цIераш вIашагIъяла йиш йоацаш шоайла ювзаеннеи, В. И. Ленина белгалдаьккхача тайпара, царна юкъера гIулакхаш «наха юкъерча доттагIлен хьакъехьа хьалхарча хана дийцача эггара безамегIа хиннарел тIехдоалаш» селла безамеи хиннад.

Кремлена гаьна доаццаш Марксеи Энгельсеи улицагIа дагIа къаьна цIенош. Укхаза я музей. Из хьаеллар дездеча баьхкача москвичаех хьалйиза я из хIанз. Ленински «Правда» 50 шу дизар дездеча дакъа лоацаш хинна дуккха доазол дехьара хьаьший а баьхкар цига. Музей хьаеллача баьхкаь новкъостий О. В. Куусинен, М. А. Суслов, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев.

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето тIадилларах Карл Марксен Фридрих Энгельсеи Музей хьаелл КПСС ЦК чуйоагIача марксизма-ленинизма Института директора академика П. Н. Поспелова.

СССР Оборона министра
ПРИКАЗ

9 май 1962 ш. **№ 106** **г. Москва**

Новкъостий салтийи матросаши, сержанташи старшинаши!
Новкъостий эпсараш, инаралаш, адмиралаш!
Новкъостий Сийлахь-боккхача Даьй-мехка тIем тIа дакъа лоацаш хиннараш!

Тахан Советски Союза халкъаша, Советски Эскареи ТIемаФорда Флотеи тIемахоша белгалдоаккх фашистски Германел котдаьнна вурийтта шу дуза ди.

Эггара халагIча а бирсагIча а хIаманца вай Даьхе тахкар а, социалистически общественнии паччахьалкхени строй низ болаши йоахалургйолаши хилар массе оагIорахьара тахкар а дар Сийлахь-боккха Даьй-мехка тIом.

БIаьхбеннеи лиреи лаьттача къовсам тIа Коммунистически парте хьалхленца турпалерча советски халкъои цун сий долча Герзашцарча Низашеи цIенбаь бохабир гитлеровски захватчикаш. яьккхар дерригдунен-исторически лоархIам бола котало.

Дерригача дунен тIарча къахьегамхошта массаза а дагайоагIаш хургья шоай Даьхен кортамукъалеи из ший лоIаме хулгеи карара ца доалийташ соцадьча, фашистски лоал оттарах болча кхерамах адамаш кIалхара даьхача советски наьха даим яхаргйола подвиг. Дунен халкъашта юкъерча лоаттама хIанзарча хьалех дунен халкъаш фелалца зувш да агрессораша леладу гIулакхаш, цар хьинаре къовсам лоаттабу Малхбузехьарча Германе юха хьадийнъеннача фашизманеи милитаризманеи духьал.

Гитлеровски Германел котдаьнна вурийтта шу дузача диннахь аз моаршал а хоатт, даькъала а бувц Советски Герзашцарча Низашца гIулакх деш бараш, беррига а Сийлахь-боккхача Даьй-мехка тIем тIа дакъа лоацаш хиннараш! Советски тIемахой эггара сийлахьара декхар да Эскареи Флотеи сий дола тIема традицеш мамогга лораелгеи ебаелгеи, Советски Союза Коммунистически парте XXII съездо Герзашцарча Низашта хьалхашка оттадаь доккхийи сий долеи декхараш тIагIертта кхоачашделга.

Коталон цIей сий а деш белгалдаккхара **аз приказ лу:**

Тахан, 9-ча мая, залпах ткъозза йоккхий топаш а кховсаш салют лолда вай Даьхен столице — Москве, союзни республикай столицашка, городашка-турпалашка: Ленинграде, Волгограде, Севастополе, Одессе.

Даим сийле хийла вай Даьхе кортамукъеи ший лоIамеи хилийтар духьа даьча тIемаш тIа байнарий!

Даькъала хилда коммунизм хьалъеш доалла турпала советски халкъ!

Даькъала хилда коталоний сийле яьккха хоастамера Советски Герзашцара Низаш!

Сийле хийла вай халкъ бIубенна хьалхашкахьа, коммунизма коталонгахьа дIакхувлача Советски Союза Коммунистически парте!

СССР Оборона министр,
Советски Союза Маршал Р. МАЛИНОВСКИЙ.

МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВIАШАГIКХЕТА!

СЕРДАЛО
СВЕТ
арадувл 1923 шера денз

№ 38 (2663)
Ера
10
май
1962 шу
Мах 2 кеп.

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай областнойи Грозненски городскойи комитетий а Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета а орган
Орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

„Правда“ газетага, советски кепа йоазон берригача болхлошка

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето дIайха моаршал а хоатт, даггара къоабал а ювц правдистий коллектив, советски кепа йоазон беррига болхлой, Владимир Ильич Ленина вIашагIделлача «Правда» яхача газета шовзткъеи итт шу дизарца дийзза.

«Правда» 50 шу дизар — Коммунистически партеи советски халкъеи вахаре йоккха событи я, советски кепа йоазон, вай мехкарча берригача къахьегамхой цIей да из. «Правда» — Ленина парте хьаькхелла цун тIехьале, нахага цо оалаш дола дIайха дош да. Сийлахь-воккхача Ленина хьалхе а геттара дика бIаргадайнад «Правда» — «ерррига Россе болхлой газеташ а долаш йолча болхлой организацеша хьалъюзаргйолча бIаьстан хьалхара чIагарг» хилар.

Сийлахь-боккхача Октябра дуIакхайкор, социализми коммунизми хьалъяра пропагандист, агитатор, организатор хилар ленински «Правдах», Iалаьмате чIоагIа лоархIам болаш хилар из Коммунистически партена гонахьа дуккха халкъаш кхотадара, идейни гIулакхашта уж чIоагIдара, царна политически кхетам балара, къахьегамхой овлан тIара хьашташ кхайкадеш дола, бокъонца дола халкъа кепа йоазув дегIадоаладара.

«Правда» — из я революционни къовсама, социалистически хувцамий, Сийлахь-боккха Даьй-мехка тIом болча шерашкахь советски халкъа карагIъяьннача даим яхаргйолча подвига сийлахьара летопись, йоаржжаяь коммунизм хьалъяра летопись. «Правда» — из я парте трибуна, Iилман коммунизма идеяш наха юкъе чакхйоахар, халкъашта юкъера машари доттагIали бахьанце, дерригача дунен тIарча коммунистически боламе пролетарски интернационализма принципашта тIехьа хьинаре къовсам лоаттабер.

ЦIаккха а хувца ца луш, партеи халкъеи коллективни уйла, коллективни опыт кхайкаеш хьадоагIа советски кепа йоазон ветеран «Правда», цо леррагIа къовсам лоаттабу парте ленински наькъа тIехьа, тIагIертта чакхйоах цун политика. Эзараши эзараши долча советски газеташтеи журналаштеи хьюкхам а хинна, вошал долча социализма мехкий а дерригача дунен а коммунистически болхлойи кепа йоазон доттагIеи помощники хинна дIаэттад «Правда».

Арадувла доладеннача хана денз халкъа кулго яздеш да «Правда». Из арадувла доладеннача алхха хьалхарча цхьан шера а цу тIа кепа теха эраяьлар цхьайтта эзарнел совгIа болхлой корреспонденцеш. Цу хана денз болхлойи юртийи корреспондент, хьаша а воацаш, да ва «Правда» оагIош тIа. ХIанзарча, Iалаьмте чIоагIа дегIабоагIаш латтача болхлойи юртийи корреспондентий боламо, газетий, журналий, радио, телевидене балха юкъе общественни хьисапаш шерра даржаро шоашта чулоац вай кепа йоазуви радиои дуккхача наха дакъа лоацаши халкъеи хилийтара хьакъехьара ленински принципаш котъялар, цар тешал ду дIахо а уж гIулакхаш лакхлуши тоалуши дIагIоргхилара.

КПСС Центральни Комитет тийша я, хIанз парте хьалхленца советски халкъо керда Программа, КПСС XXII съезда решенеш кхоачашъеш Iалаьмате чIоагIа болх беча хана, коммунизм хьалъяра дерригдунен-исторически декхараш кхоачашдара къахьегамхой оарцагIа а боахаш дегаш ураотташ беча пропагандистскии организаторскии балха керда хьокхамаш «Правда» гойтаргхиларах.

«Правда», дерригача советски кепа йоазон сийлахь декхар да дIахо йодача хана а кIорда ца деш, дерригача большевистски хьинарийца марксизма-ленинизма идеяш наха юкъекхахьар, халкъа творчески низаш хьалкхедар а, коммунизма материально-технически база хьалъяра, коммунистически общественни отношенеш дегIайоалаяра, керда саг хьалкхевара уж тIадерзадар а, деррига толашагIдар, прогрессивни дар майрра хьаллацар, кхоачамбоацараш хоадам боллаш гучадахар, уж дIадахара новкъостал дар. Советски журналистий сийлахь декхар да партеи Советски паччахьалкхени машарера арахьара политика хьинаре наха дIайовзийтилга, шоай беррига низ машара, къамаш шоай лоIаме хилара, демократе, социализма гIулакх котдаккхара дIалулга.

КПСС Центральни Комитет чIоагIа тийша я советски кепа йоазув, цун беррига болхлой массаза а, коммунизм котъяккхара цо лоаттабеча къовсаме парте денал дола помощникаш хургхиларах.

Вай Даьхен сийлен духьа, марксизмага-ленинизмага керда толамаш дахийтар духьа цар беча беркатерча балха тIехь «Правда» яхача газета коллектива, советски кепа йоазон, радио, телевидене берригача болхлой, болхлойи юртийи корреспондентий сий долча эскара кхы тIа а дика камаьхал ялар лов КПСС Центральни Комитета.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ

„Правда“ 50 шу далара хетаяь торжественни заседани хьаеллаш НОВКЪОСТА Н. С. ХРУЩЕВА ДАЬ КЪАМАЬЛ

Деза новкъостий!

Тахан вай парте, дерригача советски халкъо, дерригача дунен прогрессивни общества белгалдоаккх «Правда» — Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета денал долча органа — 50 шу дуза ди. **(ЧIоагIа тIоараш тох).**

Россе болхлой революционни болам чIоагIа айбеннача 1912-ча шера 5 мае арадувла доладеннад «Правда». Из хьадаьд петербургски болхлой, ерригача Россе революционни болхлой революционни творчества.

«Правда» арадувла долалуча керте лаьттав берригача къахьегамхой дукха веза баьчча, вай партии советски паччахьалкхеи хьаькхелла Владимир Ильич Ленин. **(ДIаьхдаь тIоараш тох).** Цо «Правдана» беннаб вахара сийлахь-боккха низ. Газет хьадар бокъонца дола исторически гIулакх дар.

«Правда» 50 шу далара хетаяь таханара вай торжество сий долча цхьаькха денаца нийсъенний — сийлахь-воккха мыслители революционери вола, Iилман коммунизма лард елла Карл Маркс ваьча денаца. **(ДIаьхдаь тIоараш тох).**

ЦIаккха а йоврггьяц Маркса цIи, цIаккха а доврgдац цун гIулакхаши доллача хIамал котбувлаш бола хьехами. Дуне эргадоаккхаш бола сийлахь-боккха низ, миллионаши миллионаши болча наьха байракх, бIарччача мехкийи халкъийи идеологи хинна дIаэттай марксизм-ленинизм.

ЧIоагIа доккхал а деш боккха лоIам а хулаш белгалдоаккх вай, вай юбиляр — газет «Правда» цIаккха а шек ца доалаш марксизм-ленинизм дIакхайкаерех, цун байракх лакха лелаерех цаI хилар. **(ТIоараш тох).** Цунах боал цун боккха низ, новкъостий! **(ДIаьхдаь тIоараш тох).**

Селла торжественно, боккхача безамца белгал хIана доаккх вай «Правда» шовзткъеи итт шу дизар? Из белгалдоаккх, царизми капитализми дIаяккхара, болхлой класс кот а яьккха вай мехка къахьегамхой Iаьдал оттадара, социализм хьаяра, дунен тIа эггара сийрдагIа, нийсхо йолашагIа йола коммунистически общество котъяккхара тIехьа революционни къовсам лоаттабеча Коммунистически парте турпала истореца вай Даьхен къахьегамхошца айхха дувзаденна «Правда» истори хиларах. **(ТIоараш тох).**

Берригача советски наьха кхетамцара вахар айхха «Правдаца» дувзаденна да. ХIара денна «Правда» хьа а делаш парте фу йоах, малагIча гIулакхашта тIахьех, сенах лорале йоах хьеж уж.

«Правда» чIоаггIа советски наьха вахар чу денад, советски общества духовни вахарах хада йиш йоаца дакъа а хинна дIаэттад. Советски керда саг — кхетамца коммунизм хьалъер — кхевара боккха лоархIам хила а хиннаб, ба а ба «Правда». Цудухьа, халкъо ленински «Правда» шийха дала йиш йоаца, эггара дукхагIа деза газет лерхI. **(ДIаьхдаь тIоараш тох).**

Революционни боламе, социализми коммунизми котъяккхара лоаттабеча къовсаме, марксизма-ленинизма сийлахь-боккхача хьехама пропаганда яра, из вахара юкъе чакхбаккхара, къахьегамхой коммунистически кхетамца кхебара лоархIамера коталонаш яхарах цун шовзткъеи итт шу даларца дийза Ленина орден еннай «Правдана». **(ДIаьхдаь тIоараш тох).** Из доккха совгIат доагIаш даларца правдистий коллективага дIайха моаршал дала мукъаба сона. **(ЧIоаггIа тIоараш тох).**

Ше арадала доладеннача хьалхарча деношка денз хьалха латта болхлой, вай мехкара деррига революционни низаш кхотадара тIехьа парте лоаттабеча къовсама нах тIаозаш йола центри хьинаре гIончеи хиннад «Правда». Правдист яха цIи — ленинец яхачоа нийсса хиннай, вешта аьлча из хиннав марксизма-ленинизма идеяш, парте гIулакх, къахьегамхой хьашташ бахьан долаш эггара чIоагIагIа, майрагIа, машар боацаш къовсам лоаттабу саг.

Ленина хьа а кхелла кхе мел даьчо санна боккха, сий дола никъ хьабенаб «Правда». Болхлошта, халкъа массови газета хьисапе арадувла доладенна «Правда» хIанз, дунен тIа эггара дукхагIа наха юкъе дIадаьржа дола хIара денна арадувла, бокъонца дола дерригача халкъа, къахьегамхой газет хиннад.

Эггара хьалха араяьннача «Правда» номерах революционни бIаьстан «хьалхара чIагарг» аьнна цIи яьккхай Ленина. Бакъдар аьлча хила а хиннад «Правда» Сийлахь-боккхача Октябра хьалхарча деношка адамашта яьнна бIаьсти яргйолга хьалхагIе а дIахойташ.

Шовзткъеи итт шера чухь Коммунистически парте хьалхленца «Правда» хьал а кхедаь шийна тIехьадаьккхад, вай мехка коммунизма яьха коталонаш дунен ерригача миIнгашка шоай низ болча ткъамашца дIайоаржаеш долча газетийи журналийи доккха Iул. **(ДIаьхдаь тIоараш тох).**

Вай кепа йоазон низ духбувла цIаккха кхоачалургбоаца хьаст — халкъацара цун бувзам чIоагIа хиларах, из халкъах дала йиш йоацаш хиларах латт. Советски кепа йоазон болхлой — коммунизм бахьан долаш къовсам лоаттабеча сийлахь-доккхача эскара хьалха латтарех цхьа отряд, парте балха помощникаш, е вай цар цIи йоаккхача бесса аьлча парте тешамера подручнеш ба. Партийни журналисташа къахьег халкъа, халкъа эшараш кхоачашдар — цар бахара а балха а чулоацам ба. **(ТIоараш тох).**

Укх хозача, сийрдача зале гулбеннаб вай газетий, журналий, издательствай, радиовещане, телевидене дикагIа бола викалаш. Из советски кепа йоазон доккхача эскара зIаммига мара доаца дакъа, цун авангард я.

Цхьабакъда, вай кепа йоазон беррига а болхлой — газеташи журналаши хьадеш болча наьха зIаммига дакъа мара дац. Советски кепа йоазув — из бокъонца дола халкъа кепа йоазув да. Из хьаду халкъа кулгашца, цо халкъа хьашташи коммунизма сийлахь-йоккха идеалаши кхоачашъю. **(ДIаьхдаь тIоараш тох).**

Ший тешаме а гаьна етташ а йола идеологически йоккха топ хиларца, коммунизма гIишлонхой бокъонца йола халкъа трибуна из хиларца парте чIоаггIа сий ду кепа йоазон, хIаьта кепа йоазонна юкъе бу болх лоархIамера партийни а общественни а болх ба.

«Правда» шовзткъеи итт шу даларца дувзаденна журналистике дика болх баьча, советски кепа йоазув, издательски гIулакх, радиовещани, телевидени дегIайоалаеча юкъе доккхий толамаш даьхача дуккхача новкъосташта лакхера правительственни совгIаташ деннад. **(ТIоараш тох).**

Мукъаба сона парте Центральни Комитета, Советски правительства, Лакхехьарча Совета Президиума цIерах совгIаташ деннача новкъосташта даггара ловца баккха а, хIаьта иштта цар цIераца, вай кепа йоазон беррига болхлой а цар къахьегам а селла маьхе лархIарца, уж даькъала бувца а, боккхача, халкъа, коммунизма сийлахь-доккхача гIулакха геттара чIоагIа эшаш болча балха тIехь кхы дIахо а дика ка йяла шун, аьнна, царна ловца баккха а. **(ЧIоаггIа тIоараш тох).**

Вай замах, социализма триумфальни толамаш доахача замах «Правда» лакха кхоаб ленински байракх, коммунизма, пролетарски интернационализма байракх, марксистско-ленински идейность, партийни принципиальность хилара, халкъий керттера хьашта бахьанце, Маркса, Энгельса, Ленина даим а дахаргдола гIулакх котдаккха лоаттабеча къовсам тIехь революционни дух хилара хьокхам тел цо. **(ТIоараш тох).**

Вай доккхал ду, марксизма-ленинизма йовргйоацача идеяй сердало, къахьегамхой уйлаши хьашташи чулоацаш дола Коммунистически парте сийлахь-доккха бакъдар вай газеташа дерригача дунен тIа дIадоаржадарах. Вай кепа йоазоно кIаьд ца луш чакхйоах, пропаганда ю, къовсам лоаттабу ленински политика машаре яхара принципаш котъяхара, дерригача дунен тIа машар чIоагIбара, хьинаре гIо ду социалистически мехкий доттагIле чIоагIъяра, дерригача дунен тIарча коммунистически болама цхьоагIо чIоагIъяра, советски наьха капиталистически мехкашкарча къахьегамхошцара, къаман кортамукъале яккхар духьа къовсам лоаттаберашцара, машар, демократи, социализм бахьан долаш къовсам лоаттабеча прогресса дерригача низашцара барт чIоагIбара. Цо къахетам боацаш гучайоах империализма оакхарий политика, машар боацаш къовсам лоаттабу адамаш ца дезаш йолча буржуазни идеологеца.

Из бахьан долаш дерригача дунен тIа чIоаггIа влияни йолаш а сий деш а да советски кепа йоазув.

Вай торжественни собране ба «Правда» шовзткъеи итт шу дизара ди дезде баьхка доазол дехьарча дуккхача мехкашкара вежарий марксистско-ленински партей газетий редактораш, ерригача континенташкара журналисташ. **(ДIаьхдаь тIоараш тох).**

Мукъаба сона, новкъостий, доазол дехьара баьхкача вай хьаьшашка, хIаьта цар цIерца дерригача дунен тIарча коммунистически, болхлой кепа йоазонга а дег тIара моаршал дала. **(ЧIоаггIа тIоараш тох).**

Ленински васкеташ кхоачаш а деш. «Правда», дерригача советски кепа йоазоно хьинаре новкъостал ду партена цун генеральни никъ дIабахьара, дизза кхоачашду халкъа агитатор, пропагандист, организатор хиларца дола сийлахь декхар.

Парте XXII съездо тIаийцача Программа тIа вай белгалдаьхад йоаржжаяь коммунизм хьалъяра даькъера Iалаьмате доккхий декхараш. Кепа йоазон сийлахь декхар да планах йола заданеш кхоачашъяра, хIара советски коллективо, хIара саго денгара денга болх дикагIа бара, коммунистически общество хьалъяра гIулакха цар дукхагIа дакъа лацара лоаттабеча къовсама халкъа низ, хьинар, дерригa вай кхоачамаш оарцагIдоахилга.

Советски наха хьегача къих хьахулаш я коммунизм. Кепа йоазув декхарийла да коммунизм хьалъеш боахкарий къахьегама сийле лакхъелга, лодараштеи тунеядцаштеи духьал лира къовсам лоаттабелга.

Мехка производительни низаш дегIадоаладара тIехьа, къахьегама овсарле лакхъяра тIехьа лоаттабеча къовсам тIа дикагIа мел дар, толашагIа мел дар хьа а хоржаш, цунна пропаганда лелаелга, коммунистически къахьегама хьокхамаш доаржаделгеи дебаделгеи, миллионашка уж дIадовзийтилга — вай кепа йоазон лоархIамера декхар да.

Де дезаш да, советски кепа йоазоно дIахо йодача хана а ленински традицеш чIоагIа лораелгеи ебаелгеи, цунах массаза а халкъа трибуна хулга, коммунизма материально-технически база хьалъяра декхараш, кердача, коммунистически дунен саг хьалкхевара декхараш кхоачашде партена, халкъа деналца гIо деш хулга.

Коммунизма сийлахь-йоккха программа кхоачашъяра советски нах ураоттабарали вIаштIехьбахарали лоархIамегIа декхар дац хIанз укх сахьате советски кепа йоазон болхлошта хьалхашка латташ. Селлара беркатерча гIулакха журналиста еррига дега йIовхал, беррига низ, талант дIалулга — фу хургда цул дикагIа а сийлехьа а!

Новкъостий! Вай парте Центральни Комитетеи Советски правительстваи цIерах, дерригача советски халкъа цIерах укх доккхача цIейца даггара ловца боаккх аз вай юбиляра — «Правда» яхача газета, ловца боаккх аз вай хьамсарча правдисташта, советски кепа йоазон берригача журналисташтеи болхлоштеи, рабкораштеи селькораштеи, «Правда» дешараштa, доазол дехьара баьхкача цун хьаьшашта. **(ЧIоаггIа, дIаьхдаь тIоараш тох).**

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТАГА

МОСКВЕ КРЕМЛЕВСКИ СЪЕЗДИЙ ДВОРЕЦЕ «ПРАВДА» ГАЗЕТА 50 ШУ ДИЗАРА ХЕТАЯЬ ХИННАЧА ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНЕ ДАКЪА ЛОАЦАШ ХИННАРАШКАРА

Хьамсара новкъостий, Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета членаш! Хьамсара Никита Сергеевич Хрущев! Тахан, дукха ха йоацаш КПСС XXII исторически съезд хиннача Кремлевски съездий Двореце вIашагIкхийттача оаха ях шуга мехка вахар чухь, коммунизм хьалъеча хана чухь советски кепа йоазон боккха лоархIам а беш «Правда» газетага Центральни Комитето дайтача моаршала тхоаш чIоагIа раьза хилар.

Тахан тха доккха а торжественни а ди да — ах бIаь шу хьалха араяьннай хIара денна арадувлача «Правда» яхача коммунистически газета хьалхара номер. Реакце бирсача шерашка, российски революционни болама хIама хьувкъаш долча латтта ленински кулгаца дIатесса хиннад сийлахь-доккхача бакъдолчун фийгаш. ДуIахи дарзахи ца кхераш маьлхагахьа гIерташ хиннад уж. ХIанз гуш я мехка тIехь дуккха миллионаш йола ший оагIош лестаю низ бола коммунистически пресса. Советски мехка яц «Правда» цун дуккхача вежарийи йижарийи дог тохадолийташ, тIахьехам беш дола дош дIаца кхоачаш моттиг.

Хьалкхедаьд, йоакхо еш дегIадоаладаьд «Правда» Ленина — вай сийлахь-воккхача хьехархочо, бaьчча. Болхлой кердача газетах болхлой газеташ а долаш ерригача Россе болхлой организацей сеть вIашагIъеллача ханнарча бIаьстан чIагарг аьнна цIи тиллай цо. Цо аьннад: из Росси хьае езаш да вай, из хьа а ергья вай.

Кхоачашхиннад Ленина дагалаьттар! Къаьнарча Россена меттел вIашагIъеллай Сийлахьйоккха низ бола социалистически паччахьалкхе — Советски Союз. Советски пресса шерра яьржай. Тахан, дIаихача итт шерашкахьа юкъахьежача безамца а дог тохалуш а дага отт шийтталагIа шуи большевистски кепа йоазон бIаьсти хьакхайкаяь ленински чIагарг хьалххара гIаттари.

Ленински «Правда» 50 шу дизар — Коммунистически парте а советски халкъа а идейни вахар чухь боккха лоархIам болаш гIулакх да. Ленински традицешта тIера а ца доалаш «Правда», дерригa советски кепа йоазув а санна, масса хана а хиннад коммунизм бахьан лоаттабеча къовсама хьалхарча мугIарашка. Марксистско-ленински хьехама тIехьа хилар, цIенача наькъаца хилар, лакхара идейности принципиальности хилар — «Правда» байракх.

«Правда» даь ди тахан белгалду вай КПСС XXII съезда исторически решенеша, парте кердача Программа — вай ханарча Коммунистически манифесто — массане а политически къахьегамеи хьинар айдаьча хана. IалаьматечIоагIа даьржад советски халкъа хIама хьадеш дола гIулакхаш! Советски журналисташа шоай партена дош лу юкъарча гIулакхе доаггIаш дола дакъа лаца. ХIанз а хьалхашка латташ кхоачашданза дукха гIулакхаш да вай!

Вай ший лоIамах дола бокъонца халкъа кепа йоазув хIанзарча ханара декхараш кхоачашдеш а, парте гIулакх бахьан долаш ленински Iаьдалах къовсам лоаттабеш а, тIагIерттаи нийсеи «хIанзарча ханара истори яздеш» а хилийтара мел эшар дергда оаха. Тхога хьежаш йоккхий темаш я. Коммунистически хьисапе вахар хувцара советски наха большевистски уйланца, ирача публицистически дешаца новкъостал дар, халкъа къахьегама коталон сийлен, советски сага нравственни куца хозали цIенали хадданза гучадахар, денгара денга дикагIа дар хьехари мегаргдоацачунца къовсам лоаттабари — уж да советски кепа йоазон сийлахь декхараш.

Парте боккха мах бу советски журналисташа хьегача къин. Цо журналистиках лерхI партийнии журналистскии балха къоастаде йиш йоаца дакъа. Парте тешаме бола гIончаши подручнеши, цун сийлахь-доккха гIулакх кхоачашдара хьинаре къовсам лоаттабераши ба аьннад журналистех нов. Н. С. Хрущева. «Правда» яхача газета Ленина орден а советски журналистий йоккхача группа СССР орденаши медалаши а яларо советски кепа йоазув дегIадоаладара парте чIоагIа йоакхо еш хилар хьа а хьокх, хIаьта иштта коммунизм котъяккхар духьа керда гIулакхаш кхоачашдара тха, журналистий, дегаш ура а увттаду. Баркал да хьона, Парти, оаха хьегача къин боккха мах барах! Хьо тхойх тешар доа ца дар духьа сийленца къа а хьегаш, де мел дезар дергда оаха. ДIахо а дегIакхувларгья оаха партийни пресса ленински традицеш, тхой мел бола низи хьаькъали дIалургда сийлахьдоккхача коммунизм хьалъяра гIулакха.

Вай цIей тахан дерригача дунен тIарча коммунистическии болхлойи кепа йоазоно дездеш да. ДIайха моаршал лу оаха тхой герза новкъосташка, вежарий санна барт-уйлеи шуца хилар дIа а хойт, дика мел дар хилда аьнна, ловца а боакх.

Маьрша дахалда ленински «Правда»!

Маьрша дахалда дерригa советски кепа йоазув, дерригача дунен болхлойи коммунистическии кепа йоазув!

Моаршал хилда Советски Союза Коммунистически партенеи цун ленински Центральни Комитетаи!

Яхийла коммунизм — дерригача адамий сийрда кхоане!

=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆

ХАРЬКОВСКИ ТРАКТОРОСТРОИТЕЛАША — ЮРТА БОАХАМА.

75 говра низ болча гусеничн масса лелача тракторех массехк трактор 1961 шерарчул дукхагIа арахеца езаш я Харьковски тракторни завод семилетка диъалагIача шера.

Предприяте хьачудеххача наькъашка гIолла «Т-75» яха тракторех етта эшелонаш ух Целинни крае, Кубане, Украине, Российски Федераце областашка.

СУРТА ТIА: Целинни краяна хьожаяьча «Т-75» яхача гусеничн тракторех етта эшелон.

Е. Андреева сурт.

ТАСС фотохроника.

Нохч-ГIалгIай кепа йоазон болхлошта совгIаташ далар

1962-ча шера 4 мая СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указах «Правда» 50 шу дизарца дувзаденна журналистике дика болх барах, хIаьта Советски кепа йоазуви, издательски гIулакхи, радиои, телевиденеи дегIайоалаеча доккхий толамаш дахар белгал а доаккхаш, Нохч-ГIалгIай АССР гIолла совгIаташ делар:

За «Трудовую доблесть» яха медаль

Корнилов Веннамин Николаевича — «Грозненский рабочий» яхача республикански газета редактора.

«За трудовое отличие» яха медаль

1. **Мякиев Аббукари Асхьаба** — «Сердало» яхача республикански газета бехктокхаме секретара.

2. **Хасмагомадов Хьасмахьмада Хьамида** — «Ленинан некъ» яхача республикански редакце отдела заведующена.

Грозне хинна торжественни заседани

5-ча мая Лермонтова цIерахча театре партийнии, советскии, общественнии организацей кепа йоазон болхлошцеи газетий активацеи цхьана советски кепа йоазон Денна хетаяь йола общегородской торжественни заседани хилар.

ЧIоагIа тIоараш тохаш Сийлен президиуме хержар гулбеннараша боккъонца вола ленинец новкъост Н. С. Хрущев керте латта Коммунистически парте Центральни Комитет.

Заседани хьайийлар КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара нов. **А. С. Трофимова.**

Кепа йоазон Денна хетаяь доклад йир «Грозненский рабочий» яхача газета редактора нов. **В. Н. Корнилова.**

Цул тIехьагIа Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела заместитела нов. **А. В. Тепсаева** «Советски кепа йоазони, полиграфически промышленностеи, издательстваи, радиовещанеи, телевиденеи болхлошта Сийлен грамоташ яларах» республика Лакхехьарча Совета Президиума Указ дIакхайкадир. Нов. Тепсаева берригача кепа йоазон болхлошта дIахо доккхий толамаш даха ка яьйла шун, аьнна, ловца баьккхар.

Боккхача безамца, чIоагIа тIоараш тохаш, тIаийцар гулбеннараша ленински «Правдага» моаршал луш йохьийта текст.

Торжественни заседани хинначул тIехьагIа гулбеннараштa Лермонтова цIерахча театра коллективо спектакль оттайир.

Дына духьала—къовсам

ОАХА КЪОАБАЛ ДУ

☆ ☆ ☆

Доккха зе ду дыно

«Грозненский рабочий» газета редакцега нохчийи гIалгIайи интеллигенце яьздаь «Ды — халкъа опиум» яха гуччахьара письмо, дийшад оаха. Оаха массане а могадеш да цу письмо тIа дувцар.

Дувца ца дезаш массанена а дика ховш да исламои шариIатои халкъа деш дола зе. Къаьстта чIоагIа холу из хIанз, вай мехка коммунизм хьалъяра массаболча къахьегамхоша шерра къовсам лоаттабеча хана.

Дика ховш да коммунизма материально-технически база хьалъергьяраш къахьегамхой болга. Халкъа вахар тоадара коммунизма материально-технически база хьалъяра дыно де цхьаккха новкъостал дац, бакъда, цунах тешаш волча сага шортта цунгара дала зе-м да. ХIана аьлча, ислами шариIати къаьстта чIоагIа къахьегамхой дог тоIаду, цар вахар толхаду, моастагIа да. Къахьега безамбоацачоа, наьха хьакъ даа безамболчоа, тунеядцашта чIоагIа пайдане да исламои шариIатои дувцар. Цхьабакъда, маьрша болх беш волча къахьегамхочун материальни вахар тоадалийтара, вай мехка сихагIа коммунизм хьалъяра йоккха новкъарле ю цо. Геттара дика ховш да къахьегамхой материальни боахам тоабалийтара керттера дэр, ды а боацаш, маьрша къахьегам хилар.

Вай мехка Октябрьски революци хилалехьа ды эксплуататорски классай бе доалла къахьегамхой вахар тоIаду, тишду герз хиннад. ХIанз вай мехка дай къахьегамхой а болаш парте кулгалца шерра коммунизм хьалъеш латтача хана исламагIи шариIатахи тешаш болча нохчаштеи гIалгIаштеи къаьстта чIоагIа зе ду дыно. Цудухьа, эггара чIоагIа волча моастагIчунца санна хадданза къовсам лоаттабе беза исламацеи шариIатацеи.

Ислам да нахага марха а кхоабийташ царга хало ейтар, кхалнаьха бокъо йоаер, дукха истий кхувла бокъо лур, хIаьта, лоацца аьлча, къахьегамхошта зуламе дар мел дер исламо Iомаду. Цудухьа тха декхар да исламагIи шариIатагIи тешаш болча наха юкъе ца хаддаш лаккхарча боараме атеистически болх лелабелга. Из декхар дика кхетаду оаха.

Л. НАДАЕВ,
А. ПАЦАРИГОВ,
Р. МУТАЕВ,
М. БАШАЕВ,
И. МАЛЬСАГОВ,
В. МАГОМАДОВ.

Ачхой-Мартанерча юккьанцарча школа хьехархой.

Дыно сага хьаькъал тхьовсаду

Къематдийнахьа хургья яха йоаца ялсмале яккхара укх дуненахь ма дукха хало, Iазап, сагото ловлга тIадулл-кх тешаш волчоа дыно. Дынах доалла из зуламе гIулакх теркал а даь, халкъа йола опиум я из аьннад цунах. Укх шера 12-ча апреле арадаьннача «Сердало» газета тIа дийшар оаха Грознерча нохчийи гIалгIайи интеллигенце яздаь «Ды — халкъа опиум» яха гуччахьара письмо. Оаха дизза хьаллоац цу письмо тIа дувцар.

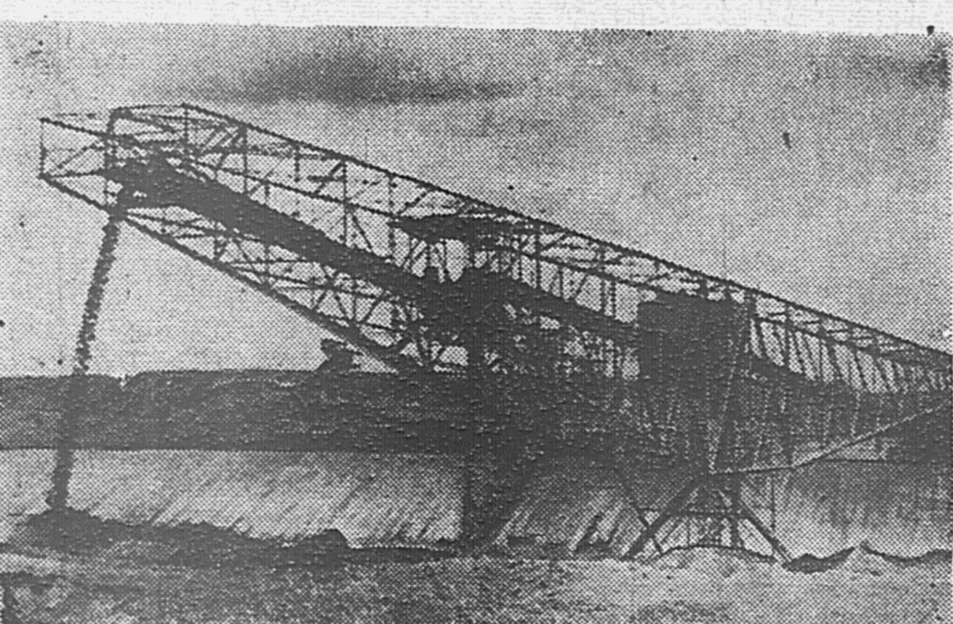
Дыно, опиумо санна, сага хьаькъал тхьовсаду, мелбу укх дунен тIа гIоза вахар хьалдар духьа саго лоаттабу къовсам, вохаву из ший лоIамах.

Дуккха а дукхагIа бола нах геттара хала бахача хана, Iилма говзалаш кIезига йолча хана хьахинна хIама да къематденах тешилга. Цхьабакъда хIанз а, Iилмеи техникеи Iалаьмате чIоагIа дегIадаьхкача, шийна гIоза вахар укх дунен тIа чуийнна хьалдеш советски халкъ доаллача хана а нийслу дына фаьлгех тешаш, цунца дувзаденна тIехьадиса во гIулакхаш леладеш нах.

Тхона, хьехархошта — вайнаьха кхалнаха геттара дика хов дына гIулакхаша вай вахара доккха зулам делга. Цудухьа республика ерригача школашкара хьехархой тIахьех оаха дына гIулакхашца лира къовсам лоаттабара, вай деша багIача кагирхошта коммунистически кхетам балара хьинарегIа къахьегара, юрташкарча къахьегамхошта юкъе дынах доахка зуламаш довзийташ кхетама болх лелабара.

М. КУРКИЕВА,
М. КОДЗОЕВА,

11 шера йолча Наьсарен школа юкхьанцарча классай хьехархой.

Украински ССР. Александриярча кIор боахача промышленноста предприятешта юкъе семилетка диъалагIча шера план ханал хьалха кхоачашъяра яьржача социалистически яхье боккха толам баьккхаб Семеновски углеразрезо. Ер шу доладелча денз планал совгIа 180 эшелонал дукхагIа кIор беннаб цо мехка. Заданел совгIа бIаьш эзараш кубометраш породаш дIа-юха яьхай цар. Геттара дика лел 20 эзар саго миссел лаьттанцара болх бе низ кхоачаш йолча машина тIарча — транспортно-отвальни тIаь тIарча коллектива болх.

Сурта тIа: Семеновски углеразреза транспортно-отвальни тIий.

Г. Верушкина сурт.
ТАСС фотохроника.

Машиннаькъа транспорта болхлой Ерригсоюзни совещани

8-ча мае Йоккхача Кремлевски двореце хьайийлар машиннаькъа транспорта болхлой Ерригсоюзни совещани.

Совещане вена ва 2400 саг — производства дикагIбараши новатораши, машиннаькъий управленешта, отделенешта, линейни предприятешта, наькъий бувзама министерстванеи, кхыча министерстваштеи ведомстваштеи кулгалдеш бола болхлой, инженераши техникаши, Iилмахой, партийни, профсоюзни, комсомольски организацей болхлой.

IалаьматечIоагIа тIоараш а тохаш безаме тIаэц совещане вIашагIкхийттача наха президиуме хьагучабаьннача хана новкъостий Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, А. Н. Шелепин.

Берригаш раьза а болаш сийлен президиуме хержар совещане КПСС ЦК Президиум, новкъост Н. С. Хрущев керте а волаш.

«Машиннаькъа транспорта болх дIахо тоабара де дезарех» яха доклад йир наькъий бувзама министра нов. Б. И. Бешева.

Къахьегамца хьалъю коммунизм

Советски халкъо ший къахьегамца кхоачашду адамашта юкъе хьаькъал долашагIа болча наха бIаь шерашка дагадаьллар — хьалъю лаьттан тIа мелъярел нийсагIа йола общество — коммунизм. Вай дикагIа а толамегIа а къа мехьег, дукхагIа гарга доагIаргда сийлахь-доккха дагалаттар. «Коммунизм хьалъелга, — йоах КПСС Программа тIа, — халкъа карара, цун хьинара, цун хьаькъала гIулакх да. Коммунизм котъялга нахах тийша да, хIаьта коммунизм наьха духьа хьалъеш а я».

Общество тоаяр духьа хьаьнала хьегаш дола къа хIара сага сийлахь декхар санна, коммунизм хьалъечун моральни кодекса керттерча принципех цаI санна лоархI парте. Къахьегам коммунистически хьисапе лоархIаргболаш нах хьалкхебар — коммунистически обществера саг хьалкхевара лоархIамегIара дакъа.

Кердача, коммунистически хьисапе къахьегам лоархIаш хиларах доаладе дуккха дика масалаш да вай. Духхьал цу кердача хьисапо хьахилийтаб коммунистически къахьегама бригадайи ударникийи патриотически болам, гагановски болам, серпуховцаша дIадоладаь гIулакх, советски наьха кхы а дуккха творчески гIулакхаш.

24 эзар совгIа болча советски наха хьаллаьцар эрсий кхалсаго - прядильщица Гаганова Валентинас дIадоладаь дика гIулакх. Вай республике из гIулакх хьаллаьцар Шелковской района «Червленский» яхача колхоза доярка Е. Aвиловас, Шаьла района «Джалка» яхача совхоза доярка З. Шахидовас, бурув деттача Карабулакски контора буровой мастера И. Бородацке, дуккхача кхычар.

Коммунистически къахьегама коллектив яха сий дола цIи лелаю вай республике «Красный молот» яхача завода котельщикий бригада, крекинг-завода Смирнов Юре цIерахча установка, «Старогрознефть» НПУ III промысла участка коллективо, Грозненски химически завода 16-ча цеха «Б» смена, дуккхача кхычар.

Болхлой класса тIеххьа коммунистически къахьегама тIехьарча болама юкъебахар юрта боахама къахьегамхой а. Нохч-ГIалгIай мехка эггара хьалха цу болама юкъе а яха, коммунистически къахьегама коллектив яха цIи яьккхар «Шелковской» яхача совхоза коммунист Эсмухамбетов Наурды керте латта жа Iуй бригада я. Коммунистически къахьегама коллектив яха цIи еннай коммуниста Кагерманов Оалхазара кулгалдеча «Красноармейский» совхоза механизированни бригадана а, кхычарна а.

Вай республикерча дуккха эзараш болча кагийча нахаи мехкараштеи Даьхе тоаяр духьа къахьегарах гу шоай вахара маIан, цудухьа доах цар къахьегамах толамаш. Партишоашка кхайкача 3 эзар совгIа зIамига саги йоIи дахар целинни лаьтташ карадерзаде. Коммунистически къахьегама ударники бригада члени яха сий дола цIи яккхар духьа къовсам лоаттабеш 8 эзар совгIа зIамига саги йоIи да вай республике. Нохч-ГIалгIай мехка 1000 гаргга бригада я коммунистически къахьегама бригада аьнна цIи тилла, цу бригадашка болх беш 13 эзар совгIа саг ва. Коммунистически къахьегама бригада яха цIи яккхар духьа къовсам лоаттабеш 3300 бригада я, 60 эзар совгIа саг юкъе а волаш. Республике дика йовзаш я къахьегамхой И. Д. Олейникова, А. М. Филатова, Т. Б. Литковскаяй, I-С. Зармаева, К. Тазбаевай, З. Кусиевай цIераш.

Общества духьа хьаьнала къахьегалга да общества юкъара рузкъа хIара саго лорадари дебадари. Из тайпа советски сага дикача оамалехьара гIулакх коммунизм хьалъечун моральни кодекса дIадехаш дар а лоархIаш хьалхашка даьккхад КПСС Программа.

Машинаш, инструменташ, хIамаш кхомбеш лелаяр, цар болх беш йоаккха ха [illegible]Iаьхъяр — из, боккъалдар аьлча, производствагара дIаиккхача общества юкъара рузкъаш дебадергдола шоллагIа никъ ба.

Общества юкъара рузкъаш лорадараи дебадараи еш йола йоакхо вай мехка гуш я хьалха латта опыт караерзаяра наькъаца, рационализацеи изобретательстваи наькъаца къахьегама овсарле лакхъе гIерташ миллионаш къахьегамхой хиларах.

Коммунистически обществера къахьегам низкъала хургбац, саго беш бола болх цо шийна даар-дувхар Iалашдар духьа беш хинна Iергбац, цунах цунна дегагIоз хургья, вахара эшаш дола, сакхетамо дIадехаш дола хIама хургда. Къахьегам коммунистически обществa хIара члена сина эшар а даь дIаоттабелгах кхоачашхургдоацар да ала гIерт капиталистически дунен идеологаш. Цар-м цхьан хана социализмах а йоахар кхоачашхургдолаш хIама дац из, хIаьта хIанз адамий общество дегIайоагIача хоадам боллаш йола фактор а хинна дIаэттай дунен социалистически система.

Шоашта чудахьарца мара кхы уйла йоацаш болча буржуазни хьаькъало вIалла кхета а дац, советски нах ханна шоай алапи эшалушшехьа а толашагIа йолча балха участкашкара тIехьаюсача участкашка болх бе мишта ух. Советски наха кхетаду из: шоай Даьхенна хьалхашка шоаш декхарийла болга хов царна. Масала, «Красный молот» яхача заводерча 6 разрядах столяр вола Н. П. Хашин, цу заводера лохерча разрядах бола столяраш вIашагIтеха цхьа бригада а яь, 5-ча разрядах доагIар мара алапи ца эца ше раьза хилар.

Нефтемаслозавода оператор Волошини СМУ-9 яхача управленера Говорови хьалха латтача бригадашкара тIехьаюсача бригадашка бахаб. Уж тайпа масалаш дуккха а доаладе йиш яр.

КПСС Программа тIа оттадаьд массане а юкъера образовани йоаккхилга, лакхереи юкъера специальнии образовани дегIайоалаелга, профессионально-технически образованеи производственни дешареи система тоаеш эргайоахилга.

Къаьстта боккха лоархIам болаш да тIакхувш йоагIа тIехье къахьегам безаргболаш хьалкхеяр. Обществана пайданерча, беркатерча къахьегама лоархIам массе тайпарча дешара заведеней балха тIехь тIа-тIа дукхагIа лакхлуш боагIа, цо новкъостал ду царна хургйолча коммунистически обществерча сага дика моральни оамалаш а йоахкаш дешархой хьалкхебара. ХIара шера аттагIа хургда къахьегам безаргболаш вай бераш хьалкхеде. Сув санна а воацаш, къахьегам яхар фу я ховш волча саго санна дIадоладе деза ший вахар вай мехкарча зIамигача саго.

Шоай бераш ираз долаш хьалкхедар — дай-ноаной декхар а бокъо а я, цхьабакъда, керттерадар да вахара ираз яхар фу я даьшта-ноаношта шоашта ховлга. Нагахьа санна цар ираз паргIатта творчески къахьегарах а лоархIе, шоай бераш цар къахьегам дукха безаргболаш, хьалаьццар чакхдоаккхаргдолча уйланца, халонаш ла могаргдолаш хьал а кхедойя, цар берех дика нах хургба. Цхьабакъда, къа ца а хьегаш, аттача гIолларча вахарах ираз лоархIаш уж бале, цу тайпара хьехам тийннача берех шоашта кхоачам хилча сагота боацаш, халкъа хьалхашкарча шоай декхарел, граждански декхарел йоккхагIа шоай бокъонаш а лоархIаш бола нах хул. Нагахьа санна бер долча хана шийна мел эшар даьгареи наьнагареи цхьаккха халои йоакхои йоацаш хьайиде саг Iемавале, воккха хинначул тIехьагIа Даьхенгара дехаш хургва из, цо уйла ергьяц Даьхенна дIатела дезар из ше хилара. Дезала юкъе цу тайпара харцахьа хьалкхебаь нах дIаэшараш дукха долаш, хьаьнала къахьега безам боацаш хул. ХIаьта из бахьан долаш уж тайпа нах дукха хул «атта моттигаш» лехаш, фуннагIа даь а халонашта кIалхара варгвола оагIув лехаш, тунеядцаш болаш.

Коммунизманна гарга ме гIерт дукхагIа дегIаухаргья къахьегамцара моральни стимулаш — общественни юкъара рузкъаш хьадеча юкъе ший къахьегамца дакъа лацарах сага сина салоIам хилар, творчески къахьегам низкъала хургбоацаш ваха гIертар, общественни рузкъаш дебаде гIертар.

Тунеядство, тешам боацаш хилар, карьеризм, нийсхо ца хилар ловргдоацаш хулга дIадех коммунизм хьалъечун моральни кодекса советски сагагара.

Цу дIадехачунах йоалл коммунистически нравственни принципиальность. Вай обществе сага мелла сий де деза хов моллагIча классах, моллагIча къамах из вале а, обществе моллагIа гIулакх кара долаш из вале а, цу хIамай лоархIам боацаш, цо обществана пайда а боалаш беча цIенача балхага хьежача.

Советски нахах дуккха а дукхагIа бараш къаьнарча замах даьхкача айпех хIама доацаш, вай Даьхе тоаяр духьа хьинаре къахьегаш, цIенача дегаца бахаш ба.

Цхьабакъда, юкъ-юкъе нах ба вай хIанз а даьсса дог долаш — тунеядцаш, карьеристаш. Цу тайпарча наха духьалъяккха еза общественни мнени. Цу гIулакха боккхача лоархIаме я новкъостий судаш.

Коммунистически обществе болх ца беш Iелургвац саг. Из ца бича вутаргвац из е цун ший сакхетамо а, е общественни мнене а.

Коммунизм хьалъелгах, берригача советски наха а санна, шоай сицара гIулакх, шоай вахара керттера маIан лоархI вай республикерча къахьегамхоша. ЧIоаггIа хьинар айдаь къахьег цар фабрикашкеи заводашкеи, колхозашкеи совхозашкеи, шоай са ца кходеш къовсам лоаттабу цар семилетка заданеш — коммунизм хьалъяра лоархIамегIара этап кхоачашъяр духьа. ХIара вай боаккхаш бола толам — из да Даьхен ираза духьа, Советски Союза Коммунистически парте Программа белгалъяь сийлахьйоккхий планаш кхоачашъяр духьа вай сакхетамца дIалуш болча къахьегамах хьахулар.

В. ЯНГУЛЬБАЕВ,
КПСС обкома пропагандаи агитацеи отдела заведующе заместитель.

АЙДЕ КЪАХЬЕГАМА ХЬИНАР!

КПСС обкомеи Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советеи

ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШТА—КАРАРА КАРА ТЕЛА ЦІЕ БАЙРАКХАШ

ДІахо йодача хана юрта боахам айбеча социалистически яхь йоаржаяра гІойле хилийтар духьа КПСС обкомеи республика Министрий Советеи карара кара тела ЦІе байракхаш тела оттадаьд. Уж дІатергья:

хьийкъа ялаташ чуийца даьлча ялат даккхараи кийчдараи — хьалха латтача района, дикагІа йолча производственни управленена шера цкъа (ялаташ чуэцаш яьккхача хана, уж дика чуэцара, хІара гектара тІара даьннача ялата, ялат чудара валови плани ялат паччахьалкхенга дохкара плани кхоачашъяра, фу дІаоттадареи кхыйола фондаш кийчъяреи лоархІам а беш);

хьажкІаш яхараи, кийчъяраи — хьалха латтача района шера кхозза (хьажкІаш дика дІаерга, дІайийнача хьажкІашта гІулакх дика дарга хьежжа, хьажкІаш яхара валови план кхоачашъяра, хьувкъам лакхбара, паччахьалкхенга хьажкІаш йохкара, фу дІаоттадара шера йолча итогий лоархІам а беш). Хьалха латтача производственни управленена байракх лургья шера баьча балхага хьежжа, ерригача зоне хьажкІаш яхара валови план кхоачашъяра, хьувкъам лакхбара, паччахьалкхенга хьажкІаш йохкара, фу дІаоттадара лоархІам а беш.

Хьайбай боахаме карара кара тела ЦІе байракх тела оттадаьд хьалха латтача районаи производственни управлененеи квартале цкъа общественни хьайбай боахам дегІабоалабара показателаш дикагІа хиларах, хьайбаши коа тІара оалхазараши дебадара а хьайбай продукташ алсамъяхара а даькъе лакха показателаш хиларах, нагахь санна хьайбай продуктай керттера тайпаш кийчдара йола паччахьалкхен планаш кхоачашъяь хуле.

Производственни управленештеи районаштеи карара кара тела ЦІе байракхаш тергья юрта боахама продукташ йоахачеи кийчъечеи республика министерства уж хьачуяларца.

ДикагІа йолча колхозашта, совхозашта, бригадашта тергйолаш карара кара тела ЦІе байракхаш оттаелга могадаьд территориально - производственнии совхозно-колхознии управленешта.

ЮХХЬАНЦАРА ТОЛАМАШ

Денгара денга сихлуш доагІа Ножай-Юрта района колхозашка бІаьстан кхашкара балхаш. ХьажкІаш дІаювш я районера ерригa колхозаш. ДІайийна йистеяьннай гидуаргаш, горох, хьайбашта доакъарийна ювш йола шекара свекла.

Майна хьалха яьржача социалистически яхьа юкъе а баха, бІаьстан кхашкара балхаш геттара дика леладаьд XXII партсъезда цІерахча колхоза къахьегамхоша. Укх шера 406 гектар хьажкІаш дІаюв укхаза. Лаьтта геттара дика кийч а даь, хІанззехьа дІайийна яьннай 400 гаргга гектар хьажкІаш. Колхозо укх шера духхьашха дІайийнай 20 гектара тІа шекара свекла а, царел совнагІа горох а.

КПСС мартовски Пленума решенеш кхоачаш а еш, керда лаьтташ ахарца дІаювш йола хьажкІаш совъяха лаьрхІад колхозо. Масала, хьалхагІа ца оахаш иллача 80 гектара тІа хьажкІаш дІаюв укх шера.

ХьажкІаш дІаювча балхаш тІа геттара дика къахьегама толамаш доах трактористаша Косумов Саид-Селима, Магомадов Шахида, Байтукаев Шамала, сеяльщикаша Адамов Минкаила, Абалаев Эде. ХІара денна балха нормаш 150—200 процент кхоачашъю цар.

ХІара гектара тІара 35—45 центнер фуалъяьхача хьажкІийи силоса лаьрхІа 350 центнер моша гІади даккха, аьнна декхар тІаийцад укх шера колхоза хьажкІаш лелаераша. Иштта доккхий декхараш тІаийцад звеньевойша Магомадова Алпатус, Гатулагов Гезхадже, Джанбеков Джабраила, иштта кхычар а. Цар дош деннад хІара гектара тІара 45 центнер фуалъяьхача хьажкІий яккха.

Иштта дика лел хьажкІаш дІаера балхаш А. Шерипова цІерахча колхозе а. 450 гектар хьажкІаш хІанзале а дІайийнай укхаза.

В. МАГОМГАЗИЕВ,
КПСС Ножай-Юрта райкома секретарь.

ТІеххоачащдергда шура яккхара декхараш

Семилетка диълагІча шера планаш толамца кхоачашъяра шоай дерригa хьинар оарцагІа а даьккха чуийнаб Шелковской района Ленина цІерахча юртбоахама артела къахьегамхой. Доккхий декхараш да шурий-товарни фермашкарча къахьегамхошта хьалхашка латтараш. Соахкарчул 10 эзар килограмм дукхагІа шура яккха, юккъера лаьрхІача, хІара Іатто луш йола шура 3.100 килограммага дІакхоачае, 450 етт хилийта — иштта да укх шера колхозо тІаийца социалистически декхараш.

Уж сийлахь декхараш кхоачашдара даькъе хІанззехьа а хьалхара толамаш даьхад колхоза хьайбаш леладераша. Планах хьалхарча ах шера 2.180 центнер шура дІаяла езача метте, биъ бетта 1673 центнер шура дІаеннай паччахьалкхенна. Юхебисача шин бетта дикка тІеххоачашъе торо хургья план. Доаханна деш дола гІулакх тоадарца, къахьегама культура лакхъярца баьннаб из толам.

Паччахьалкхенга шура йохкара план 95 процент мара кхоачашъяьяцар колхозо соахка. КПСС Централыни Комитета мартовски Пленума решенеша дІахо де дезарех къаьстта дика кхета а баь, дІаяхача хана шоай дийнна гІалаташ теркал а деш, хьайбашкара йоала продукци алсамъяргйола никъ лаьцаб колхоза беррига къахьегамхоша.

Болх тоабаларгахьа ластара керттера бахьанаш малагІаш да?

Шоашта тІалатта декхар бехктокхаме хилар кІоаргга кхета а даь, шоай болх дикагІа бе баьннаб доярказ. Цар болх тоабалара доккха новкъостал хул хан-ханнахьа еш йолча производственни совещанеех. Цу совещанеш тІа кІирагІа баьча балха итогаш ю, вІаши дага а боалаш, кертахдоах кхоачамбоацараш, белгалдоах уж кхоачамбоацараш дІададахара дола наькъаш.

Соахкара щу чакхдоаллаш дукха болх бир учета гІулакх тоадеш. Тохкам беш доахан деттилга, шурий хьоаналга хьожилга хан-ханнахьа ду. Цу гІулакха фермашка центрифугаш оттаьй.

— Цхьа ха яр тха, — йоах колхоза хьайбай боахама даькъе председатела заместитель волча нов. Дворникова, — Іаьсий массехк бутт боаллашехьа а доахана Іулех дІа а техе уж леладеш. Из чІоагІа хьисап доацаш хІама хиннадар, цу Іаьсий цІераш а номераш а дагакхаба хаха хулар. ХІанз хІара Іодаь Іаса юкъарча книжка тІа дІаязду, уж шоаш къаьстта лела а ду, кхаба а кхоаб. ТІехьагІа къаьстта шоаех Іул ду царех. Алхха иштта кхоабаш хилча мара торо хургьяц царех дика детта доахан хьалкхеде.

ХІанз фермашка дукха ба шоаш деттача доахангара соахкарчул дуккха а дукхагІа шура йоахаш доярказ. ХІара дийнахь-бус 140—150 килограмм шура йоаккх шоаш деттача доахангара шоллагІча фермерча доярказа йижараша Кулешов-гІар Катяси Тамараси. Дика лел цхьоалагІча фермерча доярказ Винченко Ларисаи Труханова Галеи болх а. Дийнахь-бус 130—135 килограмм шура йоаккх цар а шоаш деттача доахангара, вешта аьлча хІара Іаттагара 12—14 килограмм. Шинна а ферме хІанз 360 Іатто дийнахь-бус луш йола шура 3.350 килограмм я. Из хьокхам кхы а дикагІа хила йиш яр, нагахьа санна доакъарий гІулакх маэшшара дика хиннадаларе.

Соахка колхозо дІаелла хинна силос а, цига Іалашъяь хинна йол а дика яцар. Цу дешо хьахьокх из гІулакх укх шера дикагІа леладе дезилга. Беррига низ тІабахийта беза хьайбашта шортта а дика а доакъар хилийтара. Алхха из мара бац шура алсамйоаккхаргйола керттера никъ.

Доакъар Іалашдара шоаш дакъа лоацаш я фермай коллективаш. Доакъарийна лаьрхІа ферма участке дІайийнай 20 гектар шекара свекла. Царна гІулакх деш доярказ хургба. Хьокха а хьокхаш, фермашка хьатІа а кхухьаш дехкаргда доаханна моша доакъар.

Цу гІулакхаша дІахо йодача хана кхы а дукхагІа тІакхетийтаргья доахана луш йола шура. Доахангара йоаккхача шурийга диллача хІанззехьа а районе хьалхара моттиг я колхозага.

Колхоза шурий-товарни фермашкарча къахьегамхоша дика дІаболабаьб хьайбай боахам а цунгара йоала продукци а алсамъяккхара болх. Доккхийча толамашца ер шу дІачакх а доаккхаш, цар дизза дакъа лоацаргда юрта боахама продукташ алсамъяхара даькъе парте хьалхашка оттадаь декхар кхоачашдара.

М. АЗИЕВ,
тха собкор.

Дика болх бу Надтеречни района «Надтеречный» совхоза 1-ча отделене № 1 йолча шурий-товарни ферме Іаьсий леладеча комсомолка Турлуева Залпата. Ше кхоабача хІара Іаьса деннеи бийсаннеи 600 грамм дулх тІакхетийта вІаштІехьдоал цун. Тешам болаш да дика гІулакх деш хилча Іаьсий ца леш хьалкхувлга.

З. Турлуева фермерча болхлоша сий деш а цигарча коллектива агитатор а я.

П. Катакова сурт.

Лоаман колхозе ялаташ хьувкъийтаргда

БІаьсти ялаташ дІадера болх дика лел Советски района Кирова цІерахча колхозе. Укх шера юрта боахама культураш дика хьувкъийтара доккхий социалистически декхараш тІаийцад цар.

Цу колхозе хІанзале дІайийнай ханнахьеи дикеи 12 гектара тІа горох, 82 гектара тІа коартолаш, 10 гектара тІа доакъарийна лаьрхІа свекла, хІаьта планах 196 гектара тІа дІае лерхІаш хинна хьажкІаш 234 гектара тІа дІаюврггйолаш а я. ХІанзале а 200 гектара тІа хьажкІаш дІайийна баьннаб уж. Юхейиса хьажкІаш йийча ерригa бІаьстан культураш дІайийна боал колхоза къахьегамхой.

Хьалхе а дика кийчо а яь дІайийнай цар уж ерригa юрта боахама культураш. Ший болх дика бовзаш вола нов. Чупалаев керте латтача коартолаш лелаеча звенос лаьрхІад укх шера хІара гектара тІара 100 центнерал кІезигагІа йоацаш уж чуэца. Агротехнико яххача тайпара гІулакх а даь дІайийнай звенос коартолаш.

Йоккхача говзалца хьажкІаш дІаюв колхоза механизатораша Байсултанов Сайд-Хьасанеи Дидаев Хьамзатеи. ХІара дийнахьара норма 120—130 процент кхоачашъю говзача механизатораша.

Семилетка диълагІча шера тІаийца социалистически декхараш кхоачашдара шоай низ ца кхобеш хьинаре къахьегаш ба хІанз артела колхозхой.

З. ГЕЛИСХАНОВ.

Оаха яздаьчун ларах

«ХІана ехар трактор» иштта корта а болаш номер 24 йолча «Сердало» газета тІа 22-ча марта кепа техача корреспонденцех лаьца укх тайпара хоам бу парте МагІалбика горкома секретара нов. Сайкос:

«Ингушский» совхоза первични парторганизаце бюро заседане корреспонденци йийцай, хІаьта цу тІа дувцараш бакъ хилар цига гуча а даьлар.

Торакташ а иштта кхыйола юрта боахама машинаш а, оатхалаш дІакхухьийташ йохаяйтарах совхоза воккхагІа вола инженер Г. Баранчиков балхара дІаваьккхав. Номер 53 йола МТЗ трактор тоа а яь, бІаьстана-кхашкара балхаш деш я».

Грузински ССР. Чай дувш йолча Цалендж ихски совхозе чаь листаш хьайоахилга йистедоалаш латт. Машинашца бу из хала болх. 20 шу да механизатор Василий Гуськов цу совхозе болх беш вола. Чаь листаш хьайоахача балха тІа хІара денна шишша норма кхоачашъю цо.

СУРТА ТІА: чаь листаш чуэцаш воалл механизатор В. Гуськов.

Б. СОКОЛОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Силоса лаьрхІа гурахьа дІабийна мукх хьакха болабеннаб Гудермесски района «Дружба» яхача совхоза механизатораш. ХІанззе а силос лаьттах йолла а дІа ца лехкаш чукхоабача доаханна из ехха а лаьрхІад цар. Листа тІабаьннаб мукх. ХІара гектара тІара хьокх 200-нел кІезигагІа йоацаш центнер.

Сурта тІа: (аьрдехьара аьттехьа) силос чуэцаш боахк комбайнер Султанов Халати тракторист Гузуев Хьасани.

П. Катакова сурт.

Во леладу кхашкара балхаш

ДІадахача шера хинначарел дуккха бехктокхамегІа декхараш да «Назрановский» совхоза Экажкъонгий - Юртарча отделене къахьегамхошта укх шера хьалхашка латтараш. 2000 гектар лаьтта тІа хьажкІаш дІае лаьрхІад цар. ХІаьта семинарашка Іомабенна а шоай опыт йолаш а механизатораш ба. Нийса а дика а хул Евлоев Хьажбикара квадраташ. Дика опыт йолаш механизатор ва из. Дукха ха я цо кхашка балхаш ду. Иштта дика болх беш ва Итаров Берса а. Цу шин трактористо цхьан дийнахьеи ах дийнахьеи квадратно-гнездови хьисапе 40 гектар хьажкІаш дІайийнай.

Коартолаши, гидуаргаши, укх шера духхьашха ювш йола горохи дІайийна яьннай. Цхьабакъда, керттера балхаш-м во лел отделене.

— БІаьстан балхаш йистедаьннадий, — аьнна хьаьттар оаха отделене кулгалхошка.

— Ай, мичара. ХІанзза мара лаьтта аьха а даьннадац тхо-м, аьлар агронома Дзейтов Махьмада.

Цу ханна тракторни бригада коа нохараш тІехьа а долаш латта ДТ-54 яха ши трактор бІарга а яйна, ше аьнначох дехке ваьлча санна дІавийрзар Махьмад.

— Уж торакташ сеялкаш тІехьаювза яьхкай мотт тхона.

— Ак, уж-м лаьтта аха йолх, — оаз лаьгІьелар Махьмада.

ХьажкІаш а кхыдола ялаташ а сихха дІаде дезача укх деношка цхьайола торакташ нохараш тІехьа а дийза лел...

Кхойтта звено вІашагІъеллай отделене. Царех шиъ механизированни я. Хидриев Къурейша дош деннад: 200 гектар хулача участка тІара 7800 центнер фуалъяьха хьажкІаши 3600 тонн силосни доакъари чуэца, аьнна. Дерригa балхаш машинашца дергда. Дика совгІат да цо ший Даьхенна кийчде лаьрхІар. ЛархІар-м пайда мичаб...

Трактор ехай са яхаш бригада коа латт Къурейш. «Дими мо хьаьндаь, кийчдаь Іодиллад цо ший кха», яхаш, Къурейша тешал дора цхьаболча отделене кулгалхоша. ДІатехкача бакъхиланзар уж дешаш.

— ХьажкІаш дІае волавенна хургва хьо-м, Къурейш, — хьаьттар оаха механизаторага.

— Волавеннавац. ДІае йиш йий уж макха а ца баьккхача, культиваци а ца йича. Хьонк мо, оасар хьалтІа ма даргдий хьажкІашта зІырг а тохалехьа, — йоах звеновода.

— ТІаккха хІана даьдац оаш шоай участка тІа фу дІаделехьа де деза балхаш? — хетт оаха.

— Сона-м хац...

Тхона-м хов. Къурейша звеноцара техника юкъара балхаш кхоачашдеш я. Бригадиро дІахьожабаьча дІабаха безаш ба трактористаш, шоай кхай тІара болх юкъагІа а бита. Къурейша звеноца кхо механизатор ва: Экажев Баьтарбик, Халухоев Іумар, Кациев Халат. Уж хІанз лаьтта оахаш, кхыча участкаш тІа культиваци еш, макхаш доахаш ба.

— Тамаш я-кх тха звено гуйра хьатІакхачалехьа ца йохе, — аьлар Къурейша, доккха са а даьккха.

Кхы йоха хІама эшаш яц из-м, иштта мара отделене кульгалхоша цун терко еш ца хуле.

Кхоачашдулургдий-теш Къурейша ше денна дош? ХІанззехьа а уйла е еза цу деша.

Иштта мела лел цу отделенерча кхыча звеной балхаш а. Духхьала ший участка тІа болх беш цхьаккха а звено яц. Тахан цхьаннахьа хул, кхоана кхычахьа хул. Цу гІулакхо ший лерттІа дІабахийтац болх, къахьегама овсарле лохлу. 11 май хьатІакхачалехьа 1300 гектар лаьтта тІа хьажкІаш дІайийна бовла лаьрхІадар Экажкъонгий юртахоша. Из дІаяздаь да хьалтеха йоаллача графика тІа а. ХІаьта а 5-ча мае 100 гектар мара дІайийнаяц. Сенца дувзаденна, фу бахьан долаш да уж хьокхамаш иштта эсала хилар, къахьегам боагІача тайпара вІаштІехьа ца баккхарах деце? Силоса лаьрхІа 400 гектар хьажкІаш дІае еза отделене. ХІанз а царех 15 гектар мара дІайийнаяц. Цхьацца оатхалаш эш яхаш торакташ болх ца беш латташ моттигаш а нийслу отделене. Тхо хиннача дийнахьа иштта латтар шиъ трактор ДТ-54-и «Беларуси». Ерригаш а ткъаь кхоъ трактор я Экажкъонгий-Юрта, царех ткъеста йохаш а ца йохаш а болх беш я. Кхоъ вІалла даькъе йоацаш лаьттах чархаш Іочу а яха латт.

— Тхона-м хац царна фу дергда. Совхоза директорага И. Воробьевга дІахатта, — йоах бригадира.

Во лел отделене механизаторий балхацара безам лакхбу гІулакх а. Трактористашта хац шоаш дийнахьа мел болх баьб, мел ахча даьккхад. Будка пенах хьалтеха доал хьокхама доска. 20-ча апреле даь йоазув хІанз а дулаш да, хІаьта из а цІена бІаргагац. Цхьаккха къахьегама листок яц бригаде араяьккха, балха дисциплина толхаеш вола саг вац вувцаш, уж санна бараш коллектива юкъе бале а. Уж кхоачамбоацараш маца дІадаха лаьрхІад--хьогІ отделене а совхоза а кулгалхоша?

М. ЗАНГИЕВ,
(тха собкор).

Къахьегамо сий доакхх

Тха совхозерча хІара къахьегамхочо массехказа еш КПСС керда Программа, чІоагІа уйла ю цу тІа. Из-м вай къахьегама, вай творчески гІулакхий, керда, толашагІа дола хІамаш леха деза программа йий. Из — вай ерригача парте, дерригача халкъа де дезарашта хьехаш бола никъ.

Тха совхозерча къахьегамхоша — кхашка балхаш деча, хьайбаш леладеча болхлоша, юрта боахама специалисташа дика кхетаду шоай, дерригача халкъа а санна, 1980 шу тІакхоачаш керттерча даькъе коммунистически общество хьалъе езаш хилар. Цхьабакъда, цу гІулакха хьае еза коммунизма материально-технически база, вІаштІехьъяха еза коммунистически общественни отношенеш, хьалкхеве веза керда саг — коммунистически общества саг.

Тха совхоза партбюрос, дирекце, болхлой комитето, хьайбай боахамеи лаьттанцеи болх беча болхлой социалистически яхьа итогашка а хьежа, «коммунистически къахьегама ударник» яха сий дола цІи елар совхозерча дикагІа волча 14 къахьегамхочоа. Цар шоай лакхача производственни хьокхамашца, тешаме а цІена а беча балхаца, общественни вахаре шоаш доккха дакъа лоацаш хиларца хьокхам тел ерригача коллектива. Малаш ба уж, селлара дика нах? Царех я, масала, 4-гІча отделенера доярка Ольга Степановна Куценко. Из я къахьегамхой депутатий районни Совета депутат, шура дукхагІа яккхара района доярказа лаьцача социалистически яхье хьалхара моттиг лаьцай цо, дІадахача шера 18 Іаттах латтача ший групперча хІара фуражни Іаттагара 3745 килограмм шура а йоаккхаш. Из къахьегам дукха безаш хинна ца Іеш, дика общественница а я. ХІара Іаттагара 3800 килограмм шура яккха аьнна декхар тІаийцад цо 1962 шера.

ДикагІбарех ва дІадахача шера хІара Іаьса деннеи бийсаннеи 1060 грамм дулх тІакхетийта а 1962 шера 1100 грамм тІакхетийта аьнна декхар тІаийца а вола Гуртоправ Кротов Алексей; 1961 шера 20 нана-хьакхех хІаранена тІехьа 23 хурск хьалкхеяь а укх шера хІара нана-хьакхийна тІехьа 24 хурск хьалкхее дагахь къовсам лоаттабеш а йола свинарка Адоньева Евгения Ильинична, иштта кхы дуккхабараш а.

Денгара ди массаза доал дукхагІа баржаш латт тха совхозе коммунистически къахьегама тІехьара болам. Из сий дола цІи яккхар духьа хІанз къовсам лоаттабеш жа Іуний 7 бригада, 2 тракторни бригада, механически мастерской коллектив я совхозе.

Масала, коммунистически къахьегама бригада яха цІи яккхар духьа къовсам лоаттабеча нов. Томачев Федор Иванович бригадир волча бригада, техника дика кийч а яь, 1055 гектара тІара тІоадал эггара дикагІа йолча хана дІакъайлар, хьажкІаш дІаюврггйолча 575 гектар долча лаьттара зябь юха аьхар, гурахьа 980 гектара тІа дІадийнача ялата макхаш даьхад. Укх шера пропашной система духхьашха юкъе а йоалаяь 25 гектар горохи 25 гектар свеклаи дІайийнай бригада. Уж культураш дІаювча барттайна болх беш я бригада ерригa коллектив, цхьабакъда, царна юкъе а болх дика барцг белгалбаьннаб трактористаш новкъостий Павлински Степани Стаценко Михаили.

ВоккхагІа волча жа Іуно Батыров Хьамида доахача толамий сий деш ба совхозера беррига жа Іуй. Коммунистически къахьегама бригада яха цІи яккхар духьа къовсам лоаттабеш я из бригада а. Февраль-март бетташка жа дахкача хана болх дика чакхбаьккхар жа леладераша, хІара 100 жийно 130 Іаьхар а беш. Из геттара дика показатель я. Нов. Батырова бригада уж толамаш даха вІаштІехьдаьннад жерч дерста хилар а искусственни осеменени воккхагІа волча жа Іуно ше яр а бахьан долаш. Кашаре дІайхача кхий чу дахкийтар жа, цул тІехьагІа бІарчча бутт баьккхар цар базереи кашаререи ара ца доахаш. Цудухьа цхьаккха Іаьхар ца къасташ хьалкхувш доагІа уж дерригаш а.

Цу бригадал тІехьаюсаш яц воккхагІа волча жа Іун Хаджиев Дауда бригада а. ХІанз укх сахьата совхоза жа Іушта юкъерча яхье хьалха латтар из я. Цар хІара 100 жийно 132 Іаьхар баьб. Тешшаме ала йиш я из бригада коммунистически къахьегама бригада хургья аьнна, хІана аьлча барттайна къахьегаш ба цигара подпаскаш Асуханов Іаьла, Киримов Зазу, сакманщикаш Хаджиев Айман, Саламов Сережа, керда, толашагІа мел дола хІамаш хьаІомаде гІерташ ба уж, болх дикагІа мишта тоабергбар-хьогІ яхаш вІаши дагабувл, цар болх тоабергбола предложенеш тел.

Коммунистически къахьегама коллективаш яха цІи яккхар духьа къовсам лоаттабеча болхлой коллективай къахьегамца нийсбала гІерташ ба хІанз совхоза беррига къахьегамхой.

КПСС ЦК мартовски Пленума материалаш лаьрххІа Іома а яь, кердача хьалашка болх беш я хІанз «Терский» совхоза коллектив, хІаьта семилетка диъ-лагІча шера керда толамаш а даьхад цо.

А. ФЕДОРОВ,
«Терский» яхача жа леладеча опорно-хьокхама совхоза партбюро секретарь.

IV-гIа РЕСПУБЛИКАНСКИ СМОТР

☆ ☆ ☆ ☆

ЛерттIа кийчо яьрий хьокхамаш а дика да

Вай республика дика традици а хинна дIаэттад хIара шера художественни самодеятельноста общественни смотраш елга. Укх шера 5-ча мая Грозне С. М. Кирова цIерахча культураи салаIареи парка Зелени театре дIайолаеннача IV-ча республикански смотрага яьхкай художественни самодеятельноста коллективаш художественни говзал лакхъенна, шоай мугIараш дикка шердаь йолаш.

Смотр дIайолалуча дийнахьа шоай говзал хьахьокхаш хилар Сунженскии Ачхой-Мартанеи районашкара художественни самодеятельноста коллективаш. Концерта номерий чулоацамга а уж дика хьахьокхарга а диллача сунженцаш ачхоймартановцел дикагIа кийчбеннабар смотрага. Бакъда, дукха кхоачамбоацараш дар шинна а районерча коллективай концертни номеращца. Геттара кIезига номераш яр моттигерча тематиках кийчъяь. Эсала яр ачхоймартановций хор.

Цу тайпара кхоачамбоацараш кIезигагIа дар шоллагIча дийнахьа концерташ оттадаьча Наурскии Грозненскии районашкарча коллективай номеращца. КхоалагIча дийнахьа общественность хьажар Гудермесскии Первомайскии районашкарча художественни коллективай программага.

8-ча мая концерташ оттадир Веданеи Шалинскии районашкарча художественни самодеятельноста коллективаша.

Концерт дIадоладелча денз из чакхдаллалца (цхьадола кхоачамбоацараш дале а) дика холуш дар лоаман районера баьхкача самодеятельни артисташа республикански смотрага кийчлуш дукха къахьийгалга. Хьийга къа зехьа дайнадац. ЧIоаггIа салоIам а хулаш хьажар гулбеннараш цар концертага.

Йоккхача хоровой коллективо «Парти вай рулевой», «Коммунистически бригадай марш» яха иллеш а доахаш дIадоладелар концерт. ЛадувгIаш бараш раьза болаш, цар дог хьоасташ номераш дукха яр Ведана районерча коллективай программа юкъе. Дика йийшар «Владимир Ильич Ленин» яхача Маяковске поэма тIара отрывок Вацанаева, таханарча денах болча бегаш тIара куплеташ Абдулханова.

ЧIоагIа уйла тIаяхийта кийчъяьяр хIара номер Ведана слюдяной фабрикерча мехкарий коллективо. Лоаман-мехкараша даьхар «Го баьккха лоам ба», «ТIайоагIаш бIаьсти я» яха иллеш (хьалха илли оалаш бар Сулуеваи Гайрбековаи). Къаьстта дика дар цу коллективо даь лоаман-кхалнаьха халхар.

Хоза вIаштIехьдаьккха дар Ацаевеи, Осипенкоси, Хаджимуратовеи даь «Аьттув боаца безабеннараш» яха а района культура ЦIен халхара коллективо даь нохчий групповой а халхараш (постановщик Ацаев).

Ала дезаш да Ведана районерча художественни самодеятельноста коллективаша цхьайола номераш сихха кийчъяь хилар. Цудухьа кхоачамбоацараш а нийслу царца.

Белгалде доагIа Ведана районерчарел дикка йоккхагIа торонаш йолаш яле а Шаьла районера коллективаш царел гаьнна эсалагIа кийчъенна республикански смотре яьхка хилар. Бакъда, шалинций программацара цхьайола номераш ала хIама доацаш дика яр. Царех яр района культура ЦIен струнни оркестро лекха гIумкий халкъа мелоди, нохчий мелоди, гIалгIай лезгинка, «Моряк ха яккха цIавода» яха илли, Гайрбекова Зояси Сардалова Зояси (Белгатой яха юрт) даьккха «Адриатически форд» яха илли, иштта кхыйола номераш.

Цхьабакъда, шалинцаша кIезига терко еш кийчо яьяр смотра. Из атта холуш дар. Хор геттара эсала яр, хIаьта цхьайола номераш ладувгIа дог ца доагIаш во яр. Цу дерриганеша хьахьокх района культура отдело а республика халкъа творчества ЦIено а художественни самодеятельноста коллективай кIезига йоакхо яь хилар.

* * *

Тахан грозненцаш хьожаргба Курчалойи Надтеречнии районий самодеятельноста искусствага.

С. КОТИЕВ.

Сурта тIа: Грозненски районерча художественни самодеятельносте дакъа лоацаш йола Ахматгиреева Зина нохчий халкъа иллеш оалаш я.

Сурта тIа: Наурски района художественни самодеятельноста вIашагIкхийтта хор Ленинах дола илли оалаш я. П.КАТАКОВА сурташ.

КЕРТТЕРАДАР БЕЛГАЛДОАХАШ

Производственни планаш кхоачашъяра, къахьегама дисциплина тоаяра, коллектив коммунистически уйланца кхеяра Iалаьмате боккха лоархIам болаш да производственно-товарни контора «Нефтяник» яха дукхха тираж йола газет.

Предприяте производственни дешай геттара дукха терко еш бу газето ший болх. Масала, тха балха чIоагIа новкъарле а еш, юхе ювшача хIамаех резервуараш цIенъяра гIулакх дувцаш, из чоалхане проблема къоастаяра наькъаш белгалдоахаш статья араяьккхар газета цхьан номер тIа № 1 йолча цеха начальника нов. А. Н. Пасечника. Газето каст-каста дувц производственни планаш кхоачашъелга Iалашдергдола организационно-технически гIулакхаш мишта лел, эсала лела хIамаш кертахдоах. Болх тоабара накъа даргдола шоашта дагалатта хIамаш дувц ПТК болхлоша цу газета оагIонаш тIа.

МоллагIа а цхьа лоархIамера дош хьалхашка эттача хана, коллектива уйла цу деша дукхагIа тIаозар духьа, духхьала цунна хетайийя газета бIарчча номераш е оагIонаш арайоах редколлеге.

ДIабахача бетта производственни планаш а тIаийца социалистически декхараш а ерригача ПТК а къаьст-къаьстача цехаша а мишта кхоачашдаьд хьахьокхаш йола материалаш арайоах газето хIара беттбетта. Коммунистически къахьегама ударника цIи яьккха 259 саг ва предприяте, дукха я из цIи яьккха бригадаши участкаши а. ХIара денна ювц газето цу дикагIбарий балха опыт, арадоах цар сурташ. Коммунистически къахьегама цIи тиллара коллективаша хьаувттаю кандидатураш шерра газета тIа ювц оаха. Къахьегама дисциплина толхаяь цхьаккха моттиг йитац газето белгал ца йоаккхаш, боаггIача тайпара мах ца беш.

Политически дешара гIулакх мишта лел дувцаш, цу даькъера кхоачамбоацараш белгалдоахаш, дикадар довзийташ а дукха материалаш арайоах «Нефтяника».

ТIеххьара а са ала безам ба газето араяьхача материалех фу хул, аьнна. Дукха критически материалаш арайоах газето. ХIара критически заметках фу даьд дIахойташ дола хоамаш е тIайоагIача номераш тIа арадоах, е ше гIоттадаь дош из хIама хиннача метте, юкъарчал доацаш къоастаделга вIаштIехьдоакх редколлеге, йоаггIаш йола организацеш цу гIулакха оарцагIа а яьхе. Лар йоацаш цхьаккха а заметка йовц.

Иштта коллектива вахара масса оагIув сийрда а йоахаш, балха планаш кхоачаш а тIехкхоачаш а яра ПТК коллектив оарцагIа а йоахаш, «Нефтяника» чIоагIа новкъостал ду дирекцена, партийнии профсоюзнии организацешта.

Р. МАРТИРОСОВ,
«Нефтяника» бехктокхаме редактор.

ох

ДикагIчарна—совгIат

Советски кепа йоазув наха юкъе доаржадара боккхача лоархIаме я почта, Союзпечата болхлой, общественни актив. Республике 312 эзар совгIа экземпляр газеташи журналаши доаржадаьд цар.

Кепа йоазон Ди белгалдоаккхаш денна арадувла кепа йоазув доаржадеча чIоаггIа дакъа лацарах почта, Союзпечата 64 болхлочоаи общественни распространителаштеи совгIата бувзама Управленеи бувзама, автотранспорта, шоссейни наькъий болхлой профсоюза Обкомеи Сийлен Грамота еннай. Царех ба Шаьларча бувзама контора почтальон нов. Абуев Андарбек. Ачхой-Мартана района Коатарой-Юртарча бувзама контора начальник нов. Оздамиров Гири, общественни распространителаш: Мухтаров Мухтара Хьумаiд — Ножай-Юрта районера колхозхо; Юрко Галина Кондратьевна — Грозненски-юрта районерча № 1 йолча совхоза болхло, Каменский Виктор Моисеевич — Каргалински районерча «Красный пахарь» яхача колхоза бригадир; Алиев Султан — Ведана районни больницера болхло, Вавилов Иван Андреевич — Грозненски городской контора почтальон, Скребнева Зинаида Демьяновна — городской отдела инструктор, дуккха кхыбараш.

Шеко яц, почта, Союзпечата болхлошеи общественни активои вай республике кепа йоазув доаржадара гIулакх кхы а дикагIа вIаштIехьдоаккхаргхилараxи хIара дезалга газети журнали кхоачийтаргхилараxи.

ЛЕДЕНЕВ,
кепа йоазув доаржадеча НохчГIалгIай республикански отдела начальник.

ДОККХАЧА ХЬИНАРЦА

МагIалбика промыслово-геофизически база геофизикаша укх шера кхоачашделаьрхIа доккхий декхараш тIаийцад: шера план 25-ча декабре кхоачашъе, продукцега дIабода мах 2 процент лохбе, иштта кхы а. Уж декхараш кхоачашдергдолга хьагойт укх шера цар даьхача толамаша. 1962-ча шера хьалхарча квартала план ханал хьалха кхоачаш а яь, хIанз дика къахьегаш ба уж. ХIанзале дика гуш да шоллагIча квартала план а цар тIеххкхоачашъергйолга.

Къаьстта доккхий толамаш даьхад № 3 йолча каротажно-перфораторни парте болхлоша. Квартальни план ханал хьалха кхоачаш а яь, массанел хьалхагIа коммунистически къахьегама сийлен цIи яьккхай цу коллективо.

Иштта дика болх беш я балха йоккха говзал йолча специалиста, коммуниста М. Куликова кулгалду № 4 йола радиактивно-каротажни парте коллектив а.

А. МАЛЬСАГОВ,
инженер - геофизик.

«ФАТТАНО» ГIИШЛОШЪЕРИЙ ВАХАР ДУВЦ

ГIишло хьалъеш йола майда. Укхаза хьалдеш латт наха чуIе цIенош. Пенах хьалтеха йоал йоккха кальхата лист, цу тIа каррикатура я.

Болхлой сецц кальхата листа юххе, цу тIара хIамаш еш, суртага хьеж, цунна кIалха яздаь йоазув деш, тIаккха шоайла вIаши бIара а хьежаш белакъеж.

Из я гIишлошъечарна ена «Фаттан» яхача пенгазета керда номер (№ 131 йолча строительно-монтажни поезда партийнии профсоюзнии организацей орган я «фаттан»). БархIлагIа шу да из газет арадувла. Массаза а боккхача безамца деш гIишлонхоша шоай газет.

Газета редактора, коммуниста И. И. Мануковске дувц:

«Тха редколлеге юкъе ба болхлой, инженераш, техникаш. Уж ба Тагаев Майрам, Погребняк Екатерина, Халецкая Валентина, Шляпина Алла. 150 номер арахийцай оаха газет арадувла доладеннача хана денз. ХIара бетта кхозза арадувл газет. Из бIаргаго йиш я кагирхой общежите, гIишлош хьалъеча, промышленни объекташка. Массане дукха дезаш деш газет.

«Фаттан» яхача газето производстверча кхоачамбоацараштa, дисциплина телхаерашта критика ю, производстве хьалхле лелаерий толамаш дувц. Газета тIа кепа еттача материалашта контроль лелаю редколлеге членаша. Масала, дукха ха яьккхар слесараша нн. Зининеи Дьяченкоси производствера дисциплина телхаеш. Цхьабакъда, газета тIа цар гIулакх хьалтIадаьккхача дикка тоабелар уж. Дукха моттигаш нийслу производстве качество во йолаш инструменташ телара, ханнахьа гIишлоний материалаш хьатIа ца кхахьара, халача балхашта механизаци яра, иштта кхыдола кхоачамбоацараш дувцаш газет арадахарах чIоагIа пайда баьнна. ГIишлошъеча моттиге сатирически газет арадахарах дукха а толамаш даха вIаштIехьдаьннад.

Сурта тIа: редколлеге членаш аргIах араяьннача газета номерга хьожаш ба.

С. ВОРОНИН.
Н. ЯКОВЛЕВА сурт.

Дунен халкъашта юкъера гIулакхаш

☆ ☆ ☆

ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРЧА КХОХКАМА ХЬАСТ БОНН ЯДЕРНИ ГЕРЗ ШИЙГА КХАЧИЙТА ГIЕРТ ВIАШДУХЬАЛЕНИЙ ГУРМАТ

☆ ☆ ☆

«Кхохкам мелбарга дог доахилге я, аьнна шо гIаддига безам бар са, цхьабакъда, из дениз кхачац са», — аьлар 1 мая США паччахьалкхен секретара Раска НАТО совета сессе вена ше Афине кхаьчача. Герз Iодилларах лаьца Женеве хинна переговораши Германера гIулакх машара лер тIа даккхара а цунца дувзаденнача дешай а хьакъехьа советскии американскии викалаш вIаши дагабалари дага а долаш, Раска аьлар, «цхьадолча даькъе дунен халкъашта юкъера гIулакхаш тоадалар гуш да», цхьабакъда, цунна цу сахьата тIатехар цо, «гIулакх гаьнадаланзар», аьнна.

Паччахьалкхен секретара дунен халкъашта юкъера кхохкам латташ хилар новкъа а хеташ дийцар дег чура дацар. ТIеххьарча ханарча факташа йоах, эггара хьалхарча аргIанна США а йолаш, Малхбузен мехкаша хIанзара ха лехай шоаш дунен халкъашта юкъера кхохкам сихбара, барт барга дог доахийташ дувла сийгаш доадара. Кхыча тайпара кхетаде йиш яц ВIашагIкхийттача Штаташа атмосфере дукхха ядерни тохкамаш юха де доладар, 1 мае йистеьнна Лондонера СЕНТО министрий совета сесси, 2 мае Бангкоке йолаенна СЕАТО тIема советникий совещани, 4 мае Афине хьайийла НАТО совета сесси (агрессивни блокий пхе дийнахь вIаштта ца хадаш латта тIема демонстраци), Къулбехьен Вьетнама чурча гIулакхашта ВIашагIкхийтта Штаташ тIема уйла йолаш дукхагIа юкъе лелхилга, Лаоса кхерамзленна тIалатта бокъонца бола кхерам санна дола гIулакхаш. Цу гIулакхий спискана тIатоха еза герз Iодилларах лаьца переговораш еча а советскии американскии викалаш вIашагIкхийттача а США-с лелаяь ши духьа политика.

«Дешашта юкъера керттера дош» къоастаде дог-уйла йолаш Советски Союз гIерташехь, нейтральни мехкий конструктивни инициатива йоллашехь, 18 мехка Комитете прогресс гуш яц. ТIеххьара хинна пленарни заседанеш белгалъяьнна яр США-аи малхбузехьарча цхьадолча мехкийи делегаташ массане а дерригa герз Iодилларах йолча договора проект ювцара юкъара бовла гIерташ хиларца.

Бе а боагIаш дегабуам байт германски гIулакх машаре лер тIа даккхара деша хьакъехьа США-с лаьцача позице. ЧIоагIа доккхача гIулакхаш тIа бола американски тайп-тайпара викалаш вIашдухьалара къамаьлаш деш ба. США кулгалхоша германскии Малхбузен Берлинеи проблема къоастаянза яргIйоацаш хилар кхета а ду, германски вахара йолаш йолча фактай лоархIам а бу, аьнна хетаду цхьан оагIорахьара. Цу тайпара йола заявленеш кхоачамхиллал яьяц аьнна-м оалалургдац. Цунца цхьана ВIашагIкхийтта Штаташ чIоаггIа юхагIерт Малхбузерча Берлина транзита гIулакхий хьакъехьа ГДР-а йолча суверенитета мукIарло де ца тугаш, «фронтовой городера» оккупационни эскараш арадахарах ладувгIа а тигац, германски гIулакх машаре лер тIа даккхара эггара хьаьрагIа бола моастагIий хьалкхоаб.

Барт бара торо йохаяра берригa шоай низ тIабахийта германски гIулакх машаре лер тIа даккхара моастагIий чIоаггIа сихбеш гIовттабаьб советскии американскии викалаш вIаши дагабаларо. Духхьал цу плана тIа дерзадаь лархIа деза Малхбузен Германена доал деча ХДС яхача парте парламентски фракце лидер дукха ха йоаццаш Вашингтоне вахар, ФРГ кепа йоазон яхачох, цо «къаьстта къиза позици» лаьцай Берлина деша хьакъехьа.

Сатоха хала долаш гIулакхаш дар Брентанос Вашингтоне хьовзадаьраш. Малхбузерча паччахьалкхенаша ГДР-а суверенитет лоархIарг хилара ФРГ цIаккха а тIехьаоттарг ца хилар дIа а хайташ, Брентанос хадданза белгалдоахар ерригача принципиальни дешай хьакъехьа США-си ФРГ-си «цхьатарра позици» лоацаш хилар. США правительства цIерах къамаьл де шийга бокъо а эцаш, Брентанос лерхI, ВIашагIкхийттача Штаташка, къаьстта аьлча правительстве, Бонно дIа мел дехараш дувцилга йоаццаш хьаллоацаргдола влиятельни гIозараш долаш. Цох лаьца аьлча, цу гIозараштa хетараш дувц президента «Берлина дешай хьакъехьарча советника» инарала Клея. Укх деношка цо гуччахьа тIахьехар малхбузен Германе правительства дIадехараштa никъ балара, цо аьлар, «ВIашагIкхийттача Штаташтеи малхбузерча цхьоагIонеи зе даргдар, нагахьа санна американо-советски беседаш йолча хана Вашингтон Кремлеца барта яха яларе, хIана аьлча, федеральни правительствас из банне а могабергбацар».

Иштта да Клея «малхбузен цхьоагIонга» деш дола тIахьехамаш а, из цхьоагIо йохаргья йоах цо, нагахьа санна Вашингтоно Боннана цо дIадехараштa никъ ца лой. Шантаж чIоаггIа дагайохийташ дола гIулакх гу вайна Малхбузен Германи ядерни герзаца Iалашъяра деша хьакъехьа а. Масала, «Франкфуртер альгемейне» яхача газета военни обозревателa Вейнштейна (ФРГ-а оборона министра юххера доттагIа), бундесверана ядерни бомбаши ракеташи лулга тIагIертта дIадехаш, эхь ца хетташ йоах, уж ца ялар «Атлантически союз йохайолаялара юхь хургья».

«НАТО ядерни стратегех дола» е НАТО-х «йиъдагIа йола ядерни паччахьалкхе ярах» дола дош, малхбузерча дерригача кепа йоазоно яздечох, Афине хьайийлача къилбаседа-атлантически блока совета сессе керттерна дешаех цаI да. Из белгалдаккха дезаш да, хIана аьлча традицех хьадоагIачох НАТО совета бIаьсти хулача сессешка, декабрь бетта хулачарел эргаш, тIема дешаш а ца увттадеш, алхха политически дешаш дувц.

НАТО мехкаш ядерни герзаца кийчдара дош тоъал дIаьха истори долаш да, цхьабакъда, цу блока хьалха хиннача цхьанна а сессе къоастадара гаргга-м кхаьчадац из. НАТО мехкий территоре тIа дIа-юха нийсдаьча американски ядерни герза лоаттабеш бола тIахьожам хьалха санна ВIашагIкхийттача Штатий бе боал.

НАТО-х «йиъдагIа йола ядерни паччахьалкхе» яр боккъалдар аьлча ядерни герз Малхбузен Германе милитаристашта бе доллар дар, Малбузерча журналисташа алар деза а дешаш оалача тайпара аьлча, Бонна пIелг «герза лака тIа латтаргбар».

ХIанзарча этапах ВIашагIкхийтта Штаташ кийча яц ший атомно-ракетни монополи дIайоаржае. Малхбузерча кепа йоазон хоамашка диллача, цу деша хьакъехьа «керда поход е» лаьрхIад США-с, ядерни герзаца дувзаденна долча дешай хьакъехьарча «консультацешта» юкъе НАТО гIолларча американски портнераша дакъа а лоацаргдолаш. Кердача плана чулоацам хьагуча а боаккхаш, «Нью-Йорк таймс» яхача газето хьахьокх, Афине США-с «ший дукхал, тайпаш, торонаш, шийх боала потенциальни пайда юкъе а бохийташ, американски ядерни герзах йола информаци Европе йоаржаергйола НАТО специальни атомни комитет йилла яргхилар». Иштта дувц из малхбузен кепа йоазон кхыйолча информационни органаша а. Масала, «Монд» яхача французски газето еннача сведенеех, США-с шийна декхар тIаэц «шийга йолча тайп-тайпарча ядерни ракетий низахи дукхалахи, уж оттаьча моттигах, царех пайда эцара планех хоам бе, союза распоряженех хургдолаш Европа лорааяра лаьрхIа кхоачам хиллал ядерни герз дала; ший планаш а ший ядерни низаш а хувцаденна моттиг эттача ший союзникашца консультацеш е».

Лакхехьа дийца США-неи ФРГ-неи юкъе барт ца отташ хилар, эггара хьалха ший керттера портнераш а болаш, Къилбаседа-атлантически блок юкъеерзаяьча дуккхача вIашдухьаленех цаI я. Къаьстта хIанз, афински сесси йолча хана, доазол дехьара кепа йоазув дизза да «НАТО кризисах» долча хоамех. Массанена хетачох, американо-французски отношенеш Iалаьмате чIоагIа ирьеннай. «Нью-Йорк геральд трибюн» яхача газета корреспондента Кука йоах: «Франце ший йола массе даькъера отношенеш нула тIа яха лархIа мара езац Кеннеде правительства», «вIаши барт беттaлга, дикадар хилар ца дезилга, къувсаш хилар дIахо а гIоргда», яхаш хьалхехьа а хьахойт цо. Госдепартамента лаккхача гIулакха тIарча чиновника Боуи Вашингтонерча французски посолага Альфанага аьннад положени хувцалургья президент де Голль мавеллинге а. Кука белгалдоаккх, уж тайпа аьнна дешаш «данне а эзделах ца хилар».

Франко-американски вIашдухьалений овла боал французски кулгалхошта НАТО тIема блока рамкашта чухь Франци кхы а боккхагIа лоархIам болаш хилар дезарах. «Малхбузерча содружествана» чухь хьалхле лелаяра моттиг шийга кхачийта гIерташ Париж хилара духьал лаьттай хIанзалца Вашингтони Лондони.

США-с Францена «атомни информаци» а кхыметтел американски законех передача е мукъа луш йола материалаш а еннаяц. ХIанз де Голль «ший ядерни низ» хьабарца малхбузерча паччахьалкхенашта юкъе ший положени чIоагIъергйолаш сихвенна НАТО чухь а цунна арахьа а шийна союзникаш лехаш ва. «Европейскии атлантическии политикана йола альтернатива хургйола «средиземноморски пакт» йиллара французски план ювцаш, «Карфур» яхача кIиранa цкъа арадувлача журнало яздy: «атомни паччахьалкхе, де Голле Франци атомни доацача мехкашта юкъера клиентура лохаш я, ший низ чIоагIбе йиш хургйола географически сектор лохаш я», яхаш. Цхьабакъда, Франци «атлантически политикана тIехьара яларах дола цу тайпара дувцараш цIенна бакъ а даь хьалъэца йиш яц. ЛоархIам боллаш шантажа дакъа а да царца. Цхьабакъда, цIи ца йийзача кIур баргбац, союзникаша леладеча гIулакхашца дувзаденна да Франции ФРГ-и вIаши «гаргаяхар, Париже вола аьнна Аденауэр официально хьехарца дувзаденна цунах дукха язду доазол дехьарча кепа йоазоно. Цхьабакъда, укх моттиге де Голль цIерца ловзар деш хилар бIаргадов хала дац.

Цул кIезигагIа цIенхашта яьнна латтац США-неи Англеней юкъера вIашдухьаленаш а, цунах тешал ду дукха ха йоаццаш премьер-министра Макмиллана Вашингтоне хиннача переговораша. Кепа йоазоно дикагIча оагIорахьа ерзаяь йоллашехьа а, уж вIашдухьаленаш дIа ца йоалаш юсаш а кIоарглуш а я. Эггара хьалха из доагIа экономически проблемашта. Ховш ма дий, США-с «Юкъарча рынкана» юкъеяхийта Англи тIагIертта сихъяьлга, цхьа чIоагIало йоацаш лерхIац цо, цу тайпара имперски преференцей пен бохабе йиш хургхилар а содружества мехкий рынкашка кхача американски монополей шерра йиш хургхилар а. «Юкъарча рынкана» юкъеяха лерхI Англе, цхьан тайпара уж преференцеш лора а еш. Хьал чоалхане доал Канадеи Австралии санна дола содружества мехкаш преференцеш дIаяхара хьдда духьал хиларца. ХIаьта Франции ФРГ-аи чIоагIа духьал я «юкъарча рынка» рамкашка чухь къаьстта положени йолаш Англи латтара.

Цу лакхехьа хьоаьяча вIашдухьаленашца дийца дала гаьна да малхбузен дунен барт эгIош дола гIулакхаш. Дунен халкъашта юкъера кхохкам ирбалара а «тIема гаргга оттавеш» гIулакх лоаттадара а новкъа эттача хьале кIалхара довла моттиг лех Малхбузен влиятельни гIозараша. Из кхераме а цул совгIа перспектива йоацаш а политика я.

С. ИВАНОВ.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций цIерахча кинотеатре.

Йоккха зал — «Коварство и любовь». Долалу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.

ЗIамига зал № 1 — «Залив страстей». Долалу: 8,30, 10.30, 12.30, 2.30, 4.30, 6.30, 8.30, 10.30.

ЗIамига зал № 2 — «Юность атамана». Долалу: 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9.

ЗIамига зал № 3 — «Юность атамана». Долалу: 9.30, 11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 8.15, 10.15.

«Родина» яхача кинотеатре

«Месть» Долалу: 9, 1, 5, 9; «Коварство и любовь». Долалу: 11, 3, 7.

Документальни фильм «Их труд — подвиг». Долалу: 9.

Город Грозне, Лермонтова улицагIа, 20 вахаш волча **Юсупов** Яков Исааковича суде деннад город Горьке, Канавински районе, Керчински улицагIа, 11 яхаш йола **Юсупова** Анна Степановна ше йитарах дола дош.

Дош дувцаргда город Горьке халкъа суде.

Город Грозне, Киевски улицагIа, № 9 вахача **Долгов** Филипп Васильевича суде деннад город Кизляре, Энгельса улицагIа, № 31 яха **Нежинско-Сбитнева** Татьяна Павловна йитарах дола дош.

Дош дувцаргда город Грозне, Ленински района халкъа суде.

Город Грозне, Сафоновски улицагIа № 30, вахача **Ситников** Анатолий Михайловича суде деннад гор. Грозне, Анисимова улицагIа 44, яха **Ситникова** Любовь Николаевна йитарах дола дош.

Дош дувцаргда Ленински района халкъа суде.

Город Грозне, Лермонтова улицагIа 163, вахача **Тихонов** Анатолий Сергеевича суде деннад, город Грозне, Моздокская улицагIа № 30, кв. 6 яха **Тихонова** Валентина Ивановна йитарах дола дош.

Дош дувцаргда гор. Грозне, Ленински района халкъа суде.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, ЦIеча фронтовикий улица, 15, **Телефонаш:** редактора зам. — 2-07-01; бехктокхама секретара — 2-45-48, партийни вахареи, экономикаи, письмойи отделий— 2-25-72, корректорске — 2-30-91.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15, **Телефоны:** зам. редактора—2-07-01, ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономики и писем — 2-25-72, корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, г. Грозный, Революце проспект, 30/3.

Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революции, 30/3.

СФ03083. Заказ № 2629.